

Załącznik nr 1
do Uchwały nr 69/2012
Zarządu Gospodarczego Banku
Spółdzielczego w Barlinku
z dnia 21.02.2012r.

Sprawozdanie Zarządu z działalności
Gospodarczego Banku Spółdzielczego w Barlinku
w okresie od 01.01.2011 roku do 31.12.2011 roku

Spis treści:

1. Organizacja i zarządzanie

1.1 Stan prawny

1.2 Władze Banku

1.3 Organizacja

1.3.1 Struktura organizacyjna

1.3.2 Centrala

1.3.3 Oddziały

1.4 Zarządzanie

1.5 Zatrudnienie, wynagrodzenia, szkolenia

1.6 Ochrona majątku Banku

2. Otoczenie makroekonomiczne

2.1 Opis sytuacji gospodarczej w Polsce

2.2 Wybrane wskaźniki koniunktury gospodarczej

3. Działalność biznesowa Banku

3.1 Ogólne informacje o rynku i otoczeniu rynkowym

3.2 Cele strategiczne i ich realizacja

3.3 Depozyty i kredyty w Banku

3.3.1 Baza depozytowa

3.3.2 Portfel kredytowy

3.3.2.1 Kredyty preferencyjne

3.3.2.2 Kredyty w konsorcjach

3.3.2.3 Monitoring i windykacja do portfela kredytowego

3.4 Zmiany w ofercie produktowej

3.4.1 Nowe produkty

3.4.2 Wprowadzone modyfikacje w ofercie produktowej

4. Działalność uboczna Banku

4.1 Ubezpieczenia

4.2 Fundusze Inwestycyjne

4.3 Leasing

4.4 Factoring

5. Działalność marketingowa i public relations

5.1 Wizerunek i marka

5.2 Reklama i najważniejsze kampanie

5.3 Sponsoring i wsparcie środowisk lokalnych

5.4 Otrzymane nagrody i wyróżnienia

6. Nakłady inwestycyjne

6.1 Inwestycje i nakłady remontowo- budowlane

6.2 Nakłady na informatykę

6.3 Inne

7. Współpraca z bankami i innymi instytucjami

7.1 Współpraca w ramach zrzeczenia z BPS SA

7.2 Współpraca z innymi Bankami

7.3 Współpraca z Funduszami Poręczeniowymi

7.4 Zaangażowanie kapitałowe w bankach i innych instytucjach

8. Zarządzanie ryzykiem w Banku

8.1 Strategia zarządzania ryzykami w Banku

8.2 Zarządzanie ryzykiem kredytowym

8.3 Zarządzanie ryzykiem operacyjnym

8.4 Zarządzanie ryzykiem płynności

8.5 Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej

8.6 Zarządzanie ryzykiem walutowym

9. Sytuacja finansowa Banku

9.1 Bilans

9.2 Rachunek zysków i strat

9.3 Wskaźniki

9.4 Propozycja podziału zysku Banku

10. Fundusze własne Banku

10.1 Podział funduszy

10.2 Fundusz udziałowy i członkowie Banku

11. Perspektywy rozwoju i plany na przyszłość

11.1 Cele strategiczne

11.2 Założenia planu finansowego na 2012

12. Zakończenie

1. Organizacja i zarządzanie

1.1 Stan prawny

Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku działa w oparciu o prawo spółdzielcze, prawo bankowe, ustawę o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

Statutowo określonym głównym przedmiotem działania Banku jest prowadzenie działalności bankowej (uniwersalna obsługa bankowa) na rzecz osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, jeżeli posiadają zdolność prawną.

Pełna nazwa Banku: Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku.

Adres: Siedziba Banku znajduje się w Barlinku przy ul. Strzeleckiej 2. Bank powstał 26.06.1947r., wtedy nastąpił pierwszy wpis do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Wałczu.

Obecnie Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku jest zarejestrowany w Sądzie Rejonowym Szczecin - Centrum w Szczecinie XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000080865, Zgodnie ze Statutem, Bank działa na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

1.2 Władze Banku

Zarząd

Zarząd Banku – zgodnie ze Statutem, prowadzi sprawy Banku i reprezentuje go na zewnątrz. Prezes Zarządu kieruje bieżącą działalnością oraz sprawuje nadzór nad całością funkcjonowania Banku.

W 2011 roku nie nastąpiły żadne zmiany osobowe w składzie Zarządu Gospodarczego Banku Spółdzielczego w Barlinku. Na dzień 31.12.2011r. w skład Zarządu Banku wchodził:

- ✓ Zbigniew Wielgosz - Prezes Zarządu,
- ✓ Bożena Głogowska - Wiceprezes Zarządu,
- ✓ Wiktor Lachowicz - Wiceprezes Zarządu,
- ✓ Grażyna Lenzion - Wiceprezes Zarządu.

W 2011 roku Zarząd Banku odbył 76 posiedzeń, podjął 394 uchwał.

Rada Nadzorcza

W 2011 roku Rada Nadzorcza pracowała w składzie:

- ✓ Olga Matkowska - Przewodnicząca RN,
- ✓ Jan Soliński - Z-ca Przewodniczącego RN,
- ✓ Stanisława Bednarska - Sekretarz Rady,

- ✓ Eugeniusz Bilski – Członek Rady,
- ✓ Michał Hajdasz – Członek Rady,
- ✓ Władysław Horbacz – Członek Rady,
- ✓ Jan Klimaniec – Członek Rady,
- ✓ Zbigniew Łukin – Członek Rady,
- ✓ Marek Maciąg – Członek Rady,
- ✓ Henryk Stelmach – Członek Rady,
- ✓ Marian Trędowski – Członek Rady,
- ✓ Piotr Wardawa – Członek Rady.

Rada Nadzorcza odbyła 9 posiedzeń, podejmując 50 uchwał w sprawach należących do kompetencji RN.

1.3 Organizacja

1.3.1 Struktura organizacyjna

Podstawową strukturę organizacyjną Banku tworzą:

- Centrala
- Oddziały

W ramach Banku tworzone są: filie, punkty obsługi klienta, agencje, podporządkowane bezpośrednio Oddziałom.

W 2011 roku Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku działał poprzez **Centralę** w Barlinku oraz **Oddziały i ich placówki terenowe, wchodzące w skład Pionu Handlowego**.

Istotne zmiany w strukturze organizacyjnej w 2011r.

- a) W Pionie Prezesa utworzono stanowisko Dyrektora ds. Ryzyka Kredytowego, podporządkowując mu Zespół Administracji, Monitoringu Windykacji oraz Zespół Analiz Kredytowych celem centralizacji procesu kredytowego w Banku.
- b) W Pionie Prezesa Sekcję Kontroli Wewnętrznej zastąpiono Zespołem Audytu Wewnętrznego.
- c) W Pionie Wiceprezesa ds. Ekonomicznych Zespół Analiz Finansowych i Ryzyk Bankowych otrzymał nazwę Zespołu Ryzyk Bankowych i Controlingu.
- d) Z Pionu Wiceprezesa ds. Handlowych usunięto Zespół Analiz, Monitoringu i Windykacji
- e) W Pionie Wiceprezesa ds. Handlowych stworzono Zespół Produktów Bankowych oraz Sekcję Doradców Bankowych podległe Dyrektorowi ds. Handlowych.

Szczegółową strukturę organizacyjną w Banku określa regulamin organizacyjny.

1.3.2 Centrala

W Centrali Banku na koniec 2011r. funkcjonowały następujące komórki organizacyjne: Zespół Rachunkowo-Księgowy, Sekcja Gospodarki Własnej, Sekcja Skarbu, Zespół Ryzyk Bankowych i Controlingu, Zespół Teleinformatyki, Zespół Administracji, Monitoringu i Windykacji, Zespół Analiz Kredytowych, Zespół Administracyjno – Gospodarczy, służba BHP, Biuro Kadr, Organizacji i Samorządu, Zespół Audytu Wewnętrznego, Zespół Badań Rynkowych i Promocji PR, Zespół Sprzedaży, Zespół Produktów Bankowych, Sekcja Doradców Bankowych.

W celu wspierania Zarządu oraz kadry kierowniczej w podejmowaniu decyzji w Centrali Banku powołane zostały zespoły i komitety, które realizują określone zadania. Wśród komitetów, można wymienić:

- 1) **Komitet Zarządzania Ryzykami**, którego celem powołania jest zapewnienie niezależności opinii w zakresie oceny efektów zarządzania ryzykiem w Banku. Komitet jest organem opiniodawczo – doradczym Zarządu w zakresie kształtowania struktury ilościowej i jakościowej aktywów oraz pasywów w celu optymalizacji dochodu, przy jednoczesnym zachowaniu pełnego bezpieczeństwa Banku.
- 2) **Komitet Kredytowy**, którego Misją jest czuwanie nad ryzykiem kredytowym poprzez opiniowanie wniosków o przydzielenie kredytów, pożyczek lub gwarancji bankowych, a także w przypadku nabywania wierzytelności pieniężnych.
- 3) **Komitet Innowacji Produktów**, którego Misją jest opiniowanie dużych projektów innowacji produktowych.
- 4) **Komitet Jakości**, którego Misją jest czuwanie nad jakością procesów wewnętrznych oraz jakością obsługi klienta w Banku a także sugerowanie Zarządowi i opiniowanie rozwiązań poprawiających jakość.

1.3.3 Oddziały

W 2011 roku Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku prowadził działalność w 24 placówkach, zlokalizowanych na terenie woj. Zachodniopomorskiego oraz woj. Lubuskiego, w tym:

- Centralę,
- 14 Oddziałów,
- 1 Filię,
- 7 Punktów Obsługi Klienta (POK),
- 1 Agencję.

W województwie zachodniopomorskim Bank prowadzi swoją działalność poprzez 8 oddziałów zlokalizowanych w Barlinku, Myśliborzu, Dębnie Lubuskim, Pełczycach, Bierzwniku,

Stargardzie Szczecińskim, i dwóch oddziałów w Szczecinie. Na terenie Barlinka, Dębna Lubuskiego i Myśliborza dodatkowo działa : Filia Oddziału w Barlinku, 6 Punktów Obsługi Klienta (3 w Barlinku, 2 w Dębnie i 1 w Myśliborzu).

W województwie lubuskim Bank prowadzi swoją działalność poprzez 6 oddziałów zlokalizowanych w Gorzowie Wlkp., Bogdańcu, Witnicy, Krzeszycach, Kostrzynie nad Odrą, Słońsku. Na terenie Kostrzyna działa dodatkowo Punkt Obsługi Klienta, a w Słońsku – Agencja.

Ponadto Bank posiada 24 bankomaty rozmieszczone na terenie funkcjonowania w/w placówek.

Oddziały Banku dedykowane są obsłudze Jednostek Samorządu Terytorialnego, podmiotów gospodarczych jak również klientów detalicznych, świadcząc wszystkie usługi bankowe. Punkty Obsługi Klienta dedykowane są przede wszystkim obsłudze klientów z segmentu detalicznego.

1.4 Zarządzanie

Efektywne zarządzanie Bankiem w tym zarządzanie strategią, jakością, procesem kredytowania, ryzykiem, kadrami było i pozostaje istotne z punktu widzenia stabilnego i zrównoważonego rozwoju Banku.

Zarządzanie strategią

Organizacja zarządzania Strategią Banku opisana została w *Systemie Zarządzania Strategicznego*. Osiąganiu strategicznych celów służy realizacja zadań operacyjnych w oparciu o system zarządzania projektami. Na każdy rok kalendarzowy, objęty ramami czasowymi obowiązującej Strategii, Zarząd uchwała opracowany przez Dyrektora ds. Strategii wykaz projektów strategicznych. Za realizację projektów strategicznych odpowiedzialni są kierownicy projektów, powoływani przez Prezesa Zarządu. Kierownicy projektów (w uzgodnieniu z DS) formułują zespoły projektowe. Dla każdego projektu wskazywany jest też członek Zarządu (właściwy merytorycznie) do sprawowania nadzoru nad zgodną z kierunkami strategicznymi, realizacją projektów.

Zarządzanie jakością

Stale utrzymujemy i doskonalimy wdrożony w roku 2007 System Zarządzania Jakością (ISO 9001-2000SZJ). System pomaga sprostać rosnącym wymaganiom klienta, co do jakości oferowanych przez nas usług oraz pomaga usprawniać Bank "od wewnątrz". W roku 2010 pomyślnie przeszliśmy proces recertyfikacji, otrzymując na potwierdzenie wysokiej jakości usług nowy certyfikat jakości w oparciu o normę ISO 9001-2008, który w roku 2011 utrzymaliśmy, uzyskując pozytywną ocenę w ramach zewnętrznego przeglądu SZJ, dokonanego przez firmę certyfikującą ISOQAR CEE.

Założenia Polityki Jakości wchodzącej w skład SZJ realizowane są przez wszystkich pracowników Banku. Nad ustanowieniem, wdrożeniem i utrzymaniem opisanych w Systemie procesów czuwa Pełnomocnik ds. ISO oraz Komitet ds. Jakości.

Zarządzanie procesem kredytowania

Zarządzanie ryzykiem kredytowym stanowi zakres działań podejmowanych w celu redukcji lub usunięcia ryzyka. Zarządzanie procesem rozpoczyna się w momencie złożenia wniosku o kredyt, trwa przez cały okres kredytowania, aż do całkowitej spłaty pobranego kredytu. Proces ten dzieli się na dwa etapy: etap analizy i oceny ryzyka klienta i transakcji oraz etap posprzedażowy polegający na monitorowaniu ryzyka w trakcie trwania umowy.

Analizy wniosków kredytowych dokonują analitycy kredytowi zatrudnieni w Centrali oraz w Oddziałach, którzy weryfikują klienta pod kątem formalno-prawnym, pod względem wiarygodności w dostępnych bazach danych: Biurze Informacji Kredytowej, Biurach Informacji Gospodarczych, bankowej bazie danych oraz oceniają zdolność kredytową wnioskodawcy.

Decyzje kredytowe podejmowane są przez Dyrektorów Oddziałów i inne upoważnione przez Zarząd osoby zgodnie z uchwałą Zarządu w sprawie przydzielenia kompetencji w podejmowaniu decyzji, upoważnienia do wydatkowania środków i stosowania ulg, do maksymalnej wysokości 300 tys. zł.

W pozostałych przypadkach decyzje podejmowane są przez Zarząd po zaopiniowaniu ich przez Komitet Kredytowy.

W celu ograniczenia ryzyka kredytowego w trakcie trwania umowy przeprowadzany jest monitoring ze względu na terminowość obsługi zadłużenia (przez system bankowy), ze względu na sytuację ekonomiczno – finansową oraz przyjętych zabezpieczeń. W przypadku stwierdzenia opóźnień lub braku spłat zadłużenia stosowane jest postępowanie upominawcze, które może zakończyć się windykacją, w początkowym okresie miękko z wykorzystaniem pracownika terenowego, a następnie twardo z wykorzystaniem komorników sądowych, Centrum Finansowego BPS.

Zarządzanie ryzykami

Szczegółowo omówiono w rozdziale 8.

Zarządzanie kadrami

Zdajemy sobie sprawę z tego, że efektywne wykorzystanie potencjału pracowników i ich kompetencji to klucz do rentowności każdego przedsiębiorstwa.

Pracownik i jego kompetencje są jednym z 3 składników kapitału przedsiębiorstwa, które mają ogromne znaczenie, ale nie są uwidaczniane w bilansie firmy. Pomiar kompetencji i wiedzy w firmie nabiera rangi strategicznej.

W Gospodarczym Banku Spółdzielczym w Barlinku wdrożony jest *System Kompetencji Zawodowych*.

Kompetencje rozumiane są jako zbiór umiejętności, wiedzy i postaw, umożliwiających realizację zadań i osiągnięcie założonych efektów.

Każde ze stanowisk w Banku zostało opisane zbiorem od kilku do kilkunastu kompetencji, wśród których znajdują się kompetencje ogólnofirmowe oraz kompetencje stanowiskowe. Przypisane do stanowiska kompetencje wskazują, jakie najważniejsze umiejętności i wiedzę powinni posiadać pracownicy na danych stanowiskach. Dla każdej kompetencji został również wskazany pożądany poziom przyswojenia (zgodnie z pięciostopniową skalą).

W Banku corocznie ma miejsce ocena kompetencji pracowników. Od 2008r. oprócz funkcjonującej oceny pracowniczej metodą 180°, wprowadzono ocenę 360° dla kadry menadżerskiej. Informacja o poziomie kompetencji poszczególnych pracowników wykorzystywana jest w GBS Bank m.in. w planowaniu szkoleń, doborze kadr.

1.5 Zatrudnienie, wynagrodzenia, szkolenia

Zatrudnienie

Stan zatrudnienia w osobach wynosił na dzień 31 grudnia 2011r. - 238 osób, co oznacza, że od roku 2010r. zatrudnienie w banku wzrosło o 11 osób.

W pionie handlowym zatrudnienie wyniosło 184 etatów, w tym w oddziałach wykazano łączne zatrudnienie 157 etatów.

Struktura wiekowa pracowników banku na dzień 31.12.2011r.:

– Do 30 lat	72 pracowników
– Od 31 - do 45 lat	103 pracowników
– Od 46 - do 55 lat	47 pracowników
– Ponad 55 lat	16 pracowników

Wynagrodzenia

W 2011r. na wynagrodzenia ogółem (wynagrodzenia zasadnicze, dodatki, premia, nagrody, odprawy, zasiłki chorobowa, i in.) przeznaczono kwotę **13 120 741,72 zł.**

Przeciętne wynagrodzenie krajowe przyjmowane dla celów emerytalno - rentowych na koniec grudnia 2011 r. wynosiło **3 416,00 zł**, natomiast średnia płaca w Banku wynosiła **4 597,96 zł.**

Szkolenia

W latach 2010-2011 GBS Barlinek otrzymał dofinansowanie projektu dotacyjnego „Kompetentne kadry w Gospodarczym Banku Spółdzielczym w Barlinku” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt trwał do 31.03.2011r. Dofinansowanie do projektu wyniosło 268 226,28 zł, wkład własny – 114 954,12 zł.

W 2011r. w ramach projektu przeszkolono 34 pracowników zatrudnionych w województwie zachodniopomorskim z 2 tematów szkoleniowych, tj.:

1. Radzenie sobie ze stresem połączone z wypracowaniem umiejętności autoprezentacji – dotacja.
2. Profesjonalna obsługa klienta – dotacja.

Poza projektem dotacyjnym w 2011 roku odbyło się 41 szkoleń zewnętrznych, w których wzięło udział 107 pracowników. Były to m.in. szkolenia z zakresu ubezpieczeń, prawa podatkowego, prawa pracy i ustawy o rachunkowości, m.in. podatku VAT, podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych, BION w Bankach Spółdzielczych, Rekomendacja S w zakresie zarządzania ryzykiem ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie, Analiza i zarządzanie ryzykiem stopy procentowej, cykl szkoleń z zakresu analizy kredytowej, szkolenie z systemu backupu Tivoli firmy IBM oraz dla kadry kierowniczej ocena efektywności Oddziałów BS połączona z systemem motywowania.

W 2011r. organizowane były również szkolenia wewnętrzne prowadzone przez pracowników banku, m.in.: cykl szkoleń produktowych, cykl szkoleń z zakresu obsługi programów informatycznych, cykl szkoleń z zakresu ubezpieczeń (Concordia), szkolenia z „umowy o kredycie konsumenckim”.

1.6 Ochrona majątku Banku

Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku zawarł z *Towarzystwem Ubezpieczeniowym Concordia Polska SA* kompleksową umowę ubezpieczenia majątkowego.

Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku w zakresie zabezpieczenia majątku przyjął koncepcję zabezpieczenia techniczno-organizacyjnego we wszystkich obiektach banku. Ponadto bank podpisał umowę z wyspecjalizowaną Firmą JOKER na całodobowy monitoring sygnałów alarmowych, która w przypadku wystąpienia alarmu natychmiast wysyła uzbrojoną grupę interwencyjną na miejsce zdarzenia. Dodatkowo bank ma podpisaną umowę na pełnienie Asysty podczas otwierania i zamykania banku oraz podjazdów Grup Interwencyjnych w ciągu godzin pracy banku.

Bank posiada Plany Ochrony Banku, które zostały uzgodnione z Komendantem Woj. Policji w Szczecinie zgodnie z obowiązującymi przepisami.

We wszystkich placówkach banku działa całodobowo, system telewizji dozorowej z nagrywaniem. Nagrania są archiwizowane przez okres wskazany w przepisach wewnętrznych.

Bank spełnia wszystkie wymogi w zakresie bezpieczeństwa działając w oparciu o przepisy zawarte w:

- Ustawie o Ochronie Osób i Mienia z 22.08.1997 r. Dz. U. Nr 145 Poz. 1221 z 2005 roku z późniejszymi zmianami.

- Rozporządzeniu Min. Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne Dz. U. Nr 166 Poz. 1128 z dnia 7 września 2010r.

Dodatkowym zabezpieczeniem majątku banku jest jego ubezpieczenie przed wszelkimi możliwymi ryzykami zarówno w obiektach jak i w transporcie.

2. Otoczenie makroekonomiczne

2.1 Opis sytuacji gospodarczej w Polsce

Można powiedzieć, że początek roku na rynku krajowym zapowiadał się bardzo dobrze. Wydatki konsumenckie były wyższe o ok. 4 proc. Jednak w miarę upływu czasu entuzjizm konsumencki malał, aż w końcu roku wyniósł tylko ok. 2 proc. Przyczyną były tu coraz bardziej widoczne problemy na rynku pracy, a w końcu roku także wzrost inflacji, który w sporym stopniu zredukował wzrost płac. Zaskakujący był wzrost inwestycji (osiągając poziom ok. 10 proc.). Analitycy wskazują, że duży mają w tym udział projekty wspomagane z funduszy unijnych, bo nastroje wśród przedsiębiorców wskazywały na ich rosnącą ostrożność w sprawach inwestycyjnych. Coraz większa ostrożność konsumentów i inwestorów w połączeniu z coraz gorszymi prognozami dla naszych partnerów gospodarczych w UE, a przede wszystkim w strefie euro uzasadniają dużą ostrożność w prognozowaniu tegorocznego wzrostu PKB. Prognozy wzrostu mieszczą się w przedziale 2,3-3 proc. (w planie budżetowym przyjęto 2,5 proc.). Wiele wskazuje na to, że główną rolę w tym roku będzie odgrywać konsumpcja, chociaż jest wątpliwe, czy wzrost płac wyprzedzi tempo wzrostu cen. Także trzeba mieć świadomość, że inwestycje publiczne zwolnią (w połowie roku turniej EURO 2012), a małe są szanse na to, by inwestycje prywatne wypełniły ten ubytek. Pewnym kłopotem w realizacji polityki wzrostowej w gospodarce 2012 roku może być NBP, odpowiedzialny za poziom inflacji. Jak wiadomo RPP czyniła wysiłki, by walczyć z inflacją (cztery podwyżki stóp procentowych w 2011 roku), ale nie udało się zapanować nad nią. Nic więc dziwnego, że niektórzy analitycy już w IV kwartale sugerowali podwyżkę stóp procentowych. Wydaje się jednak, że w opisanych wyżej warunkach inflacja będzie malała i należy liczyć się z obniżką stóp, chociaż dopiero w II połowie roku.

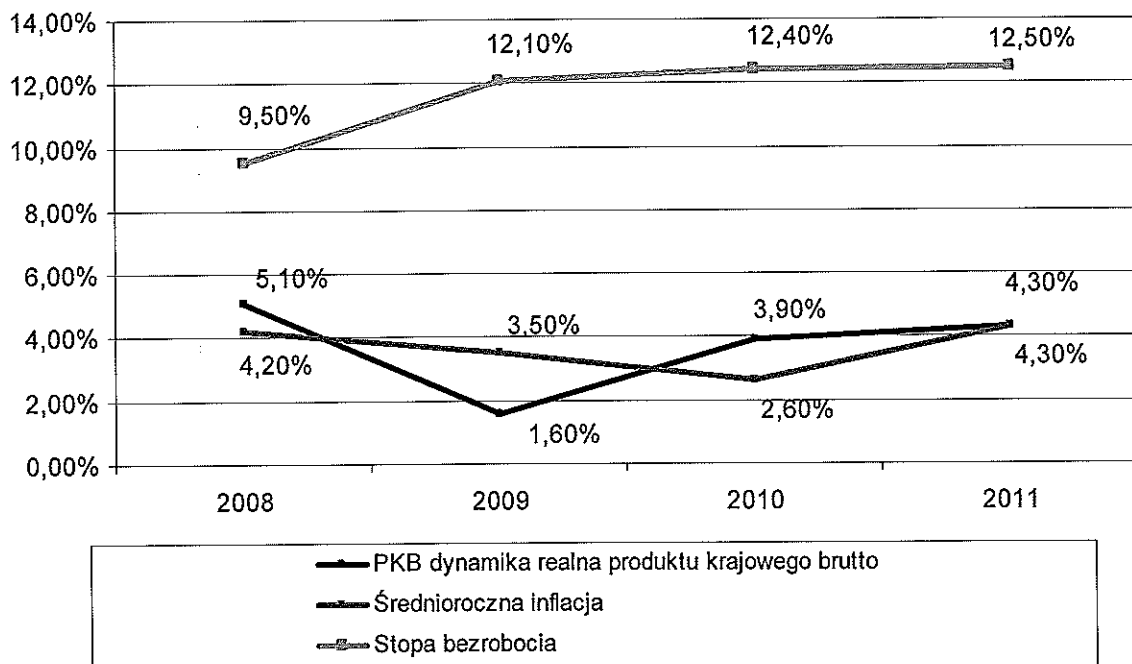
2.2 Wybrane wskaźniki koniunktury gospodarczej

Pierwsze wyniki rozliczeń budżetowych za 2011 są obiecujące. Według GUS w całym roku uzyskaliśmy wzrost gospodarczy na poziomie 4,3 % i jest to lepiej niż w 2010 roku, kiedy osiągnęliśmy zupełnie niezły wzrost gospodarczy na poziomie 3,9 % Prócz tego deficyt budżetu wyniósł 25-26 mld

zł (ustawa budżetowa na 2011 r. przewidywała 40,2 mld zł). Oznacza to, że deficyt spadł z 7,8 % PKB w 2010 do 5,6 % PKB w 2011. Deficyt sektora samorządowego wyniósł w 2011 r. 11-12 mld zł. Jest to dobry wynik na tle gospodarek europejskich krajów. Jeśli do tego dodać utrzymanie wzrostu gospodarczego w pierwszej fazie światowego kryzysu gospodarczego (jako jedyny kraj w ramach UE), to na pewno jest to wynik godny uznania. Na pewno rodzi się zaraz pytanie, czy również w 2012 roku uda się to nam jeszcze kolejny raz. Pytanie to jest tym bardziej istotne, bo wynik w tym i w przyszłych latach będzie bardzo uzależniony od przyszłości strefy euro, która kilka miesięcy temu otarła się o rozpad.

Prognozy dalszego rozwoju sytuacji gospodarczej muszą opierać się na analizie czynników, które przyczyniły się do wyniku uzyskanego w 2011 roku. W dalszym ciągu nasza gospodarka opiera swoje PKB na krajowej konsumpcji (eksport stanowi ok. 40 proc. PKB, podczas gdy kraje naszego regionu mają ten wskaźnik na poziomie nawet 60 proc.).

Poniżej wybrane wskaźniki makroekonomiczne oraz podstawowe stopy NBP na przestrzeni 4 lat.

Wyszczególnienie	31.12.2008r.	31.12.2009r.	31.12.2010r.	31.12.2011r.
Stopa redyskonta weksli	5,25%	3,75%	3,75%	4,75%
Stopa kredytu lombardowego	6,50%	5,00%	5,00%	6,00%
Stopa depozytowa	3,50%	2,00%	2,00%	3,00%
Stopa referencyjna	5,00%	3,50%	3,50%	4,50%

3. Działalność biznesowa Banku

3.1 Ogólne informacje o rynku i otoczeniu rynkowym

W roku 2011 GBS Bank, podobnie jak w latach poprzednich obsługiwał trzy główne segmenty rynku, tj. detal, MSP i rolników. Dążąc do zwiększenia rentowności działania skupiano się głównie na kliencie detalicznym, nie rezygnując jednocześnie z pozyskiwania i obsługi klienta biznesowego, w szczególności z grupy małych przedsiębiorstw. Obsługę jednostek administracji publicznej kontynuowano na rynkach dotychczasowych, uwzględniając opłacalność współpracy w wymiarze ekonomicznym.

Udział poszczególnych grup klientów w roku 2011 wśród ilości wszystkich klientów Banku kształtował się następująco:

- Klienci indywidualni – 83,46% (wzrost o 1,91% w stosunku do roku 2010)
- Rolnicy indywidualni – 6,77% (spadek o 0,84% w stosunku do roku 2010)
- Firmy i instytucje – 9,78% (spadek o 1,06% w stosunku do roku 2010)

Wzrost udziału klientów detalicznych w ogólnej liczbie klientów jest zgodny z określonymi w Strategii 2008-2011 kierunkami.

W roku 2011 GBS Bank konkurował głównie z bankami komercyjnymi. Do głównych konkurentów należy zaliczyć: PKO BP, Pekao S.A. oraz BZ WBK i BGŻ. Na rynku kredytów hipotecznych także Bank Millennium stanowił poważną konkurencję.

Dużą konkurencję stanowiły również banki specjalizujące się w sprzedaży w systemach ratalnych (Lukas Bank, Żagiel), współpracujące z jednostkami handlowo - usługowymi.

Pośrednio GBS Bank konkurował też z firmami ubezpieczeniowymi i leasingowymi o klientów, korzystających z tego rodzaju usług.

Na terenie działania GBS Banku, funkcjonowały zarówno oddziały, jak i placówki partnerskie banków komercyjnych. Poprzez oddziały, konkurenci działali głównie w miejscowościach większych, jak Gorzów, Stargard Szczeciński, Szczecin, natomiast w mniejszych poprzez coraz większą sieć placówek partnerskich.

Głównym naszym zadaniem jest, obok zwiększenia udziału na rynkach nowych, utrzymanie pozycji na rynkach dotychczasowych poprzez podtrzymywanie i wzmacnianie relacji z klientami.

3.2 Cele strategiczne i ich realizacja

W dniu 25.03.2011r. Zebranie Przedstawicieli uchwałą nr 9/2011 przyjęło do realizacji kierunki działalności gospodarczej, społecznej i kulturalnej w roku 2011, wynikające z wizji, misji, zasadniczych wartości Banku, z celów strategicznych Banku na lata 2008-2011 oraz z „Aktualizacji Strategii” obejmującej lata 2010-2011. Główne kierunki to:

1. W zakresie działalności gospodarczej:
  - 1) optymalizacja kosztów działania Banku,
  - 2) doskonalenie opieki i doradztwa dla klientów,
  - 3) rozwój sieci placówek partnerskich,
  - 4) organizacja PUM Domu Maklerskiego Banku BPS,
  - 5) wzrost rentownej sprzedaży z nowych rynków,
  - 6) umocnienie pozycji banku na rynkach dotychczasowych,
  - 7) rozwój sprzedaży produktów nie bankowych (ubezpieczenia, leasing, fundusze inwestycyjne, dewizy) we współpracy z instytucjami partnerskimi,
  - 8) zwiększenie udziału w sprzedaży ogółem produktów bardziej rentownych obarczonych większym ryzykiem (kredyty ekspresowe, kredyty dla młodych i małych firm intensywnie rozwijających się),
  - 9) utrwalanie pozytywnego wizerunku Banku opartego na koncepcji „Znajomego” wśród klientów Banku oraz w środowisku lokalnym,
  - 10) rozwijanie i umacnianie współpracy z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie (BPS) na zasadach partnerstwa i w interesie członków i klientów Banku.
2. W zakresie działalności społecznej i kulturalnej:
  - 1) aktywne uczestnictwo w życiu publicznym regionu poprzez współpracę z samorządami lokalnymi, samorządami gospodarczymi i organizacjami branżowymi,
  - 2) wspieranie finansowe działalności społecznej i kulturalnej środowiska członków Banku.

Zarząd Banku uchwałą nr 4/2011 zatwierdził i przyjął do realizacji wykaz szesnastu zadań operacyjnych/projektów strategicznych na rok 2011 dla strategicznych inicjatyw:

Symbol	Inicjatywa	Zadania operacyjne/Projekty strategiczne	Status
F1.1.	Skumulowany efekt wszystkich inicjatyw		
F2.1.	Program optymalizacji kosztów działania banku (wdrożenie controllingu)		
K1.1.	Określenie tożsamości marki banku	1. Badanie satysfakcji klientów	Zrealizowane
		2. Badanie wizerunku banku	Zrealizowane
K2.1.	Doskonalenie opieki i doradztwa dla wybranych grup klientów.	3. Budowa systemu komunikacji z klientem zewnętrznym	Zrealizowane
		4. Opracowanie biuletynu bankowego	Zrealizowane
K2.2.	Rozwój usług poza bankowych celem zwiększenia lojalności klientów.		
K3.1.	Zwiększenie udziału w rynku w odniesieniu do liczby klientów	5. Wdrożenie CSM/CRM	Projekt będzie kontynuowany w roku 2012
K4.1.	Zwiększenie udziału sprzedaży rentownych produktów klientom, szczególnie detalicznym.		
WB1.1.	Zwiększenie świadomości korzyści systemu OSKAR wśród klientów oraz funkcjonalności i potencjału wśród pracowników celem optymalizacji jego wykorzystania.	6. Opracowanie i wdrożenie programu zagospodarowania Kart Oskar będących na stanie Banku z wykorzystaniem bankomatu bilonowego.	Zrealizowane
WB1.2.	Stworzenie strategii marketingowej i sprzedażowej dla systemu OSKAR.		
WB2.1.	Rozwój segmentów: Detalicznego oraz MSP i Rolników.	7. Przeprowadzanie segmentacji klientów	Zrealizowane
		8. Opracowanie i wdrożenie modelu biznesowego dot. rozwoju sieci placówek partnerskich	W trakcie realizacji
		9. Uruchomienie Domów Maklerskich Banku BPS	Po analizie projekt został zawieszony ze względu na brak opłacalności

			ekonomicznej
		10. Wykorzystanie Instrumentów inżynierii finansowej dostępnych w ramach programów unijnych	Zrealizowane
WB2.2.	Usprawnienie procesów tworzenia i wprowadzania na rynek produktów oraz usług		
WB3.1.	Optymalizacja procesów sprzedażowych (w tym uproszczenie procedur) i posprzedażowych	11. Wdrożenie elektronicznego obiegu dokumentów	Projekt będzie kontynuowany w roku 2012
WB3.2.	Standaryzacja procesów sprzedażowych i posprzedażowych		
WU1.1.	Przełożenie strategicznych wartości firmy na zachowania i postawy pracowników.	12. Opracowanie i wdrożenie programu zbierania i wdrażania inicjatyw racjonalizatorskich oddolnych	Zrealizowane
		13. Opracowanie kompleksowych kart wyników w organizacji (strategie Oddziałów)	Zrealizowane
		14. Opracowanie i wdrożenie systemu komunikacji wewnętrznej	Zrealizowane
		15. Opracowanie nowej Strategii Banku	Zrealizowane. Strategia rozwoju GBS Banku na lata 2012-2015 została przyjęta uchwałą RN w dniu 16.12.2011r.
WU2.1.	Wdrożenie programu rozwoju kompetencji strategicznych		
WU3.1.	Modyfikacja systemu motywacyjnego w kierunku zwiększenia zaangażowania pracowników banku i zwiększenia aktywności sprzedażowej		
WU4.1.	Podniesienie kwalifikacji pracowników w zakresie wykorzystania wdrożonych programów informatycznych.		
WU4.2.	Rozwój programów informatycznych wspierających działania marketingowe i sprzedażowe.	16. Wirtualizacja systemów informatycznych	Projekt uzależniony od uzyskania środków unijnych. Z powodu odrzucenia wniosku, projekt nie był realizowany.

Rok 2011 był ostatnim rokiem obowiązywania Strategii GBS Banku na lata 2008-2011, stąd przyjęte w Aktualizacji Strategii na rok 2011 wielkości wskaźników strategicznych finansowych dla

scenariusza przyszłości pesymistycznego (bazowego) stanowiły jednocześnie wartości końcowe a zostały zrealizowane następująco:

PERSPEKTYWA	CELE	MIERNIKI	WARTOŚCI MIERNIKÓW	
			2011 Plan	2011 Wykonanie
FINANSOWA	F1 - Zwiększyć rentowność kapitału netto dla zapewnienia pełnej satysfakcji członków banku	WYNIK FINANSOWY NETTO w tys. zł	6 051	6 271
		ROE w % zysk netto/kapitały własne	15,2	15,56
		ROA w % zysk netto/aktywa netto ogółem	1,0	0,96
		WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI w %	9,9	11,24
	F2 - Optymalizacja kosztów działania	C/I w % koszty banku/przychody banku (bez kosztów i dochodów z tyt. rezerw)	71,4	65,99
		koszty działania banku/wynik z działalności bankowej netto w %	66,0	63,78
	F3 - Wzrost rentownych przychodów ze sprzedaży	ROS w % zysk netto/przychody ze sprzedaży	10,3	9,03
		Kredyty ogółem/depozyty ogółem w %	0,8	0,95

3.3 Depozyty i kredyty w Banku

3.3.1 Baza depozytowa

Według stanu na 31.12.2011r. wartość depozytów wobec sektora finansowego, niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych wyniosła 568 344,32 tys. zł i w porównaniu do końca grudnia 2010r. zwiększyła się o 16 503,04 tys. zł. Głównym źródłem finansowania działalności operacyjnej Banku są środki pozyskane od podmiotów sektora niefinansowego. Na koniec 2011r. wyniosły one 495 741,52 tys. zł i stanowiły 87,2% wszystkich depozytów ogółem Banku (bez odsetek i pozostałych zobowiązań).

Wyszczególnienie	31.12.2010r. (w tys.)	31.12.2011r. (w tys.)	Zmiana 2011/2010 (w tys.)	Dynamika 2011/2010 w %
Depozyty sektora finansowego	24 786,26	32 036,87	7 250,61	129,25
Depozyty sektora niefinansowego	466 840,86	495 741,52	28 900,66	106,19
Depozyty sektora budżetowego	60 214,17	40 565,93	-19 648,24	67,37
SUMA DEPOZYTÓW	551 841,28	568 344,32	16 503,04	102,99

3.3.2 Portfel kredytowy

Dynamiczny rozwój akcji kredytowej nastąpił w sektorze niefinansowym. Na koniec 2011r. portfel kredytowy tego sektora osiągnął wielkość 525 310,42 tys. zł i był o 73 559,14 tys. zł wyższy niż na koniec poprzedniego roku.

W układzie podmiotowym najwyższa koncentracja należności dotyczyła przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni i stanowiła ponad 34,4 % kredytów ogółem. Kolejnymi, co do wielkości grupami kredytobiorców były osoby prywatne oraz rolnicy indywidualni. Udział należności tych grup klientów w kredytach ogółem wyniósł odpowiednio: 25,4% i 22,0%.

Wyszczególnienie	31.12.2010r. (w tys. zł)	31.12.2011r. (w tys. zł)	Zmiana 2011/2010 (w tys. zł)	Dynamika 2011/2010 w %
Kredyty sektora finansowego	1 255,99	648,51	-607,48	51,63
Kredyty sektora niefinansowego	451 751,28	525 310,42	73 559,14	116,28
Kredyty sektora budżetowego	10 419,98	15 117,23	4 697,25	145,08
SUMA KREDYTÓW	463 427,25	541 076,16	77 648,91	116,76

3.3.2.1 Kredyty preferencyjne

1 maja 2007 r. weszło w życie nowe rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie szczegółowego zakresu i kierunków działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobów ich realizacji, ustalające m.in. nowe zasady dofinansowania rolnikom kredytów preferencyjnych. Zgodnie z rozporządzeniem pomoc udzielona przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przeznaczona powinna być na:

- 1) realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych, działach specjalnych produkcji rolnej lub

przetwórstwie produktów rolnych;

2) wznowienie produkcji na obszarach, gdzie szkody powstały w związku z klęskami żywiołowymi;

3) kształcenie mieszkańców wsi w szkołach wyższych;

4) zbiór, transport i unieszkodliwianie padłych zwierząt gospodarskich.

Pomoc Agencji przy realizacji inwestycji w gospodarstwach rolnych działach specjalnych produkcji rolnej lub przetwórstwie produktów rolnych polega na:

- stosowaniu dopłat do oprocentowania kredytów bankowych,
- częściowej spłacie kapitału kredytu bankowego przeznaczonego na sfinansowanie części kosztów inwestycji,
- udzielaniu gwarancji lub poręczeń spłaty kredytów bankowych udzielonych na sfinansowanie części kosztów inwestycji.

Podstawą pozyskiwania przez Bank dopłat do kredytów preferencyjnych są: Umowa nr 46/WA/KI/07 z dnia 01.10.2009r. oraz Umowa nr 1/RD/WA/IK/02 z dnia 18.09.2009r. podpisane z bankiem zrzeszającym tj. Bankiem BPS S.A. w Warszawie. Zarządzeniem nr 121/2010 Prezesa ARiMR z dnia 19 listopada 2010r. wprowadzone zostały „Warunki i zasady udzielania kredytów z dopłatą Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do oprocentowania oraz „Wykaz działalności w zakresie rolnictwa i przetwórstwa produktów rolnych wspomaganych przez ARiMR w postaci dopłat do oprocentowania kredytów”.

Wg stanu na dzień 31.12.2011r. struktura kredytów preferencyjnych przedstawia się następująco:

Lp.	Podmiot	31.12.2010	31.12.2011	Zmiana 2011/2010	Dynamika 2011/2010 w %
1	Preferencyjne obrotowe	19 300,96	27 122,35	7 821,39	140,52
2	Preferencyjne inwestycyjne	66 269,70	78 271,97	12 002,27	118,11
Razem		85 570,66	105 394,32	19 823,66	123,17

co stanowi 19,48% w obliżu ogółem.

3.3.2.2 Kredyty w konsorcjach

Bank aktywnie uczestniczy w organizowaniu konsorcjów bankowych z Oddziałami Banku BPS S.A. w Warszawie, w celu finansowania działalności inwestycyjnej i obrotowej podmiotów

gospodarczych oraz jednostek samorządu terytorialnego. Działania te odbywają się oparciu o konsorcja zwykłe i „Regulamin zawierania konsorcjów ze zrzeszonymi i współpracującymi bankami spółdzielczymi” oraz konsorcja w ramach pełnomocnictwa udzielane w oparciu o Umowę Ramową nr 4/KO/2009, dla którego to określony został limit środków pieniężnych w wysokości 46 000,00 tys. zł, które możemy wykorzystać do udzielania kredytów w imieniu i na rzecz Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie. Dynamiczny wzrost kredytów w konsorcjach umożliwia Bankowi stosowanie niekiedy odstępstw cenowych w celu sprostania oczekiwań naszych klientów. Ryzyko kredytowe dla udzielanych w ramach konsorcjum kredytów, ponoszone jest proporcjonalnie do wysokości zaangażowanych środków.

Wg stanu na dzień 31.12.2011r. uczestników konsorcjów oraz obligo kredytów w konsorcjum prezentuje poniższa tabela.

<i>Bank uczestniczący</i>	31.12.2010 w tys. zł	31.12.2011 w tys. zł.	Zmiana 2011/2010 w tys. zł	Dynamika 2011/2010 w %
<i>BPS S.A. O/Zielona Góra</i>	31 161,44	9 518,40	-21 643,04	30,55
<i>BPS S.A. O/Warszawa</i>	14 282,99	27 143,35	12 860,36	190,04
<i>BPS S.A. O/Katowice</i>	11 303,23	16 226,00	4 922,77	143,55
<i>Razem</i>	67 220,31	52 887,75	-14 332,56	78,68

Kredyty w konsorcjum stanowią 8,90% obligo kredytowego Banku powiększonego o kredyty znajdujące się w obligu Banków uczestniczących.

Bank uczestniczy również w konsorcjach bankowych z Bankiem BPS jako uczestnik w dwóch kredytach na łączną kwotę 10 000,00 tys. zł.

3.3.2.3 Monitoring i windykacja do portfela kredytowego

Zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku monitoring klientów o łącznym zaangażowaniu kapitałowym do 100 tys. zł przeprowadzany jest przez Oddziały Banku w portfelu, których znajdują się kredytobiorcy z w/w zadłużeniem, natomiast klienci o zadłużeniu kapitałowym przekraczającym 100 tys. zł podlegają monitoringowi w Centrali Banku. W 2011 roku monitoringowi ze względu na sytuację ekonomiczno-finansową podlegało 1 224 klientów w całym Banku. Podczas przeprowadzonego monitoringu, kilku kredytobiorców zostało sklasyfikowanych ze względu na złą sytuację ekonomiczno finansową do kategorii kredytów zagrożonych (poniżej standardu, wątpliwa), pomimo terminowej obsługi swojego zadłużenia.

Zgodnie ze strategią Banku na lata 2008-2011 poziom kredytów zagrożonych w całym portfelu kredytowym nie powinien przekroczyć 4 %. W roku 2011 nastąpił wzrost poziomu kredytów zagrożonych, który na dzień 31.12.2011r. kształtował się na poziomie 6,35 % obligę kredytowego dla porównania na dzień 31.12.2010r. wynosił 4,47 %.

W kategorii kredytów zagrożonych na dzień 31.12.2011r. możemy wyróżnić:

- kredyty w egzekucji na kwotę 17 093,01 tys. zł tj. 49,73 %,
- kredyty, na które zawarto ugody bankowe na kwotę 605,25 tys. zł tj. 1,76 %,
- kredyty zakwalifikowane do kategorii kredytów zagrożonych ze względu na sytuację ekonomiczno - finansową kredytobiorców na kwotę 3 472,73 tys. zł tj. 10,10%,
- kredyty, na które wystawiono tytuły egzekucyjne, ale Sąd nie nadał jeszcze klauzuli wykonalności na kwotę 649,39 tys. zł tj. 1,89 %,
- kredyty, na które posiadamy tytuły egzekucyjne, ale wszczęcie egzekucji z różnych przyczyn jest niemożliwe na kwotę 3 160,99 tys. zł tj. 9,20 %,
- pozostałe kredyty opóźnione w spłacie na kwotę 10 002,99 tys. zł tj. 29,10 %.

W związku z prowadzoną działalnością kredytową, Bank zobowiązany jest do tworzenia rezerw celowych, zarówno na należności zagrożone, jak i normalne. Na dzień 31.12.2011r. wielkość utworzonej rezerwy celowej na należności zagrożone wyniosła ogółem 11 253,42 tys. zł, w tym na należności w sytuacji: poniżej standardu – 455,44 tys. zł, wątpliwej – 217,56 tys. zł i straconej – 10 580,42 tys. zł.

3.4 Zmiany w ofercie produktowej

Rok 2011 był rokiem intensywnej pracy nad opracowaniem i wprowadzaniem nowych produktów do oferty Banku dostosowanej do oczekiwań klientów reprezentujących różne sektory rynku oraz służącej do poprawy konkurencyjności Banku na jego obszarze działania.

3.4.1 Nowe produkty

W zakresie oferty produktowej, odpowiadając na zapotrzebowanie rynku, skoncentrowaliśmy się na dalszym jej poszerzaniu. W 2011 roku wprowadzono do oferty banku:

- ramowe zasady funkcjonowania Szkolnych Kas Oszczędzania (SKO) w Gospodarczym Banku Spółdzielczym w Barlinku,
- regulamin konkursu „Dziś oszczędzam w SKO jutro w Banku Spółdzielczym” pod patronem Banku Polskiej Spółdzielczości S.A,

- kredyt z dotacją z WFOŚiGW na zakup i montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, przyłącza kanalizacji sanitarnych oraz likwidacji przydomowych szamb,
- multiregulacje do rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych, karty OSKAR Plus i kart płatniczych, usługi CUE e-GBS 24 oraz GBS-SMS dla osób fizycznych,
- pożyczkę hipoteczną dla osób fizycznych,
- pożyczkę hipoteczną dla podmiotów,
- kredyt konsolidacyjny dla podmiotów,
- nowoczesne, w pełni bezpieczne karty kredytowe Visa Classic dla osób fizycznych,
- karty debetowe z funkcją zbliżeniową - Visa zbliżeniowa PayWave,
- karty niespersonalizowane - Visa niespersonalizowana, wydawane w Banku „od ręki”,
- konto za „0” dla podmiotów gospodarczych (e- Konto Biznes),
- konto bajeczne dla osób fizycznych,
- Program Pedagog – dla osób fizycznych,
- wprowadzono nową funkcjonalność Centrum Usług Elektronicznych - komunikację dwukierunkową.

3.4.2 Wprowadzone modyfikacje w ofercie produktowej

W 2011 roku dokonano:

- aktualizacji regulacji kredytów konsumenckich (tj. kredytów gotówkowych, limitu kredytowego, kredytu odnawialnego, kredytu Raz Dwa, pożyczki członkowskiej) oraz zaktualizowano regulacje kredytów mieszkaniowych, kredytów „Rodzina na Swoim” oraz kredytów konsolidacyjnych,
- połączenia regulacji złotych i walutowych dotyczących rachunków bankowych podmiotów gospodarczych.

W celu dostosowania do potrzeb klientów zaktualizowano Specjalne Programy dla Klientów Banku (Program Gospodarz, Program Finansista).

W 2011 roku wprowadzono do oferty banku wiele lokat promocyjnych (w tym m.in. Znajomą Lokatę powiązaną z loterią) oraz wiele promocji kredytów gotówkowych dla osób fizycznych.

Na bieżąco dokonywane są zmiany w regulacjach wewnętrznych dotyczących oferty produktowej, aby dostosować je do zmian zachodzących w obowiązujących przepisach prawnych. Uwzględniono wymogi jakie narzuciła na nas Ustawa o kredycie konsumenckim, Rekomendacja S oraz Rekomendacja T.

4. Działalność uboczna

4.1 Ubezpieczenia

W 2011 roku Bank uzyskał uprawnienia Agenta Ubezpieczeniowego i podpisał Umowę Agencyjną z Wielkopolskim Towarzystwem Ubezpieczeń Życiowych i Rentowych Concordia Capital S.A., natomiast w zakresie ubezpieczeń majątkowych nadal współpracował z firmą ubezpieczeniową *Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych* na podstawie umowy współpracy zawartej jeszcze w 2003 roku. Umowy z Grupą Concordia umożliwiają kompleksowe ubezpieczenie zarówno produktów bankowych, jak i klientów Banku.

Grupa Concordia posiada w swojej ofercie szeroką gamę produktów ubezpieczeniowych z grup ubezpieczeń:

- 1) majątkowych,
- 2) komunikacyjnych,
- 3) odpowiedzialności cywilnej,
- 4) następstw nieszczęśliwych wypadków,
- 5) grupowe i indywidualne ubezpieczenia na życie, oferowane dla firm, gmin, rolników i osób fizycznych, które stanowią uzupełnienie oferty produktów bankowych zapewniając kompleksową obsługę naszych klientów.

Rok 2011 był kolejnym, w którym zdobywaliśmy doświadczenia w sprzedaży ubezpieczeń poprzez szkolenia i warsztaty organizowane przy współpracy z Grupą Concordia. Do oferty we współpracy z Grupą Concordia wprowadzone zostały:

- Ubezpieczenia pomostowe zarówno dla osób fizycznych, jak i dla podmiotów gospodarczych,
- Ubezpieczenia niskiego wkładu własnego.

Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku w 2011 roku pozyskał inkaso składek ubezpieczeniowych, na poziomie **2 366,35 tys. zł.** (wzrost o 39,11% do 2010 roku) w tym:

1) ubezpieczeń na życie	-	1 148,10 tys. zł.
2) ubezpieczeń majątkowych	-	1 218,25 tys. zł.

a łączny dochód uzyskany z prowizji od sprzedaży ubezpieczeń w roku 2011 wyniósł **743,30 tys. zł.** (wzrost o 43,13% w stosunku do 2010 r.) w tym z tytułu:

1) Ubezpieczeń na życie	-	585,46 tys. zł
2) Ubezpieczeń majątkowych	-	157,84 tys. zł.

4.2 Fundusze Inwestycyjne

W trosce o dobro klientów GBS Bank wybrał partnera w zarządzaniu funduszami inwestycyjnymi i w dniu 07.06.2006r. podpisał umowę o współpracy z Union Investment Towarzystwem Funduszy Inwestycyjnych SA w zakresie dystrybucji funduszy zarządzanych przez Union Investment TFI SA. oraz w zakresie własnej działalności inwestycyjnej.

Mając na uwadze potrzeby i preferencje klientów Bank wybrał z oferty Union Investment TFI SA produkty o zróżnicowanym zaangażowaniu kapitału, czasu i ryzyka.

Sprzyjająca koniunktura na rynkach finansowych w pierwszej połowie roku zwiększyła zainteresowanie klientów lokowaniem kapitału w jednostki funduszy inwestycyjnych. Inwestorzy zakupili w GBS Banku jednostki uczestnictwa Union Investment na kwotę ponad pół miliona złotych.

Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku przeprowadził szereg szkoleń z zakresu funduszy inwestycyjnych mających na celu zapoznanie pracowników z ofertą Union Investment.

W roku 2011 GBS Bank kontynuował inwestycje własne w jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych. Wartość jednostek uczestnictwa na dzień 31.12.2011r. w porównaniu do 31.12.2010r. była wyższa o 80,86 tys. zł i wynosiła 2 836,72 tys. zł.

Na 31.12.2011r. Bank posiadał jednostki uczestnictwa subfunduszu UniKorona Pieniężny o wartości 2 836,72 tys. zł.

4.3 Leasing

Leasing jako nowoczesna i efektywna ekonomicznie forma finansowania inwestycji stanowi jeden z bogatej gamy produktów GBS Banku. Każda oferta jest produktem „szytym na miarę” uwzględniającym indywidualne potrzeby naszych klientów.

Modyfikacja warunków współpracy z czołowym partnerem firmą VB Leasing Polska, która uprościła procesy sprzedażowe, organizacja szeregu szkoleń oraz wspieranie pracowników w kontaktach z klientami zainteresowanymi leasingiem sprawiły, iż w 2011 roku podpisano 18 umów leasingowych, na kwotę ponad 2 767,00 tys. zł.

W roku 2011 przeprowadzone zostały również liczne akcje reklamowe mające na celu uświadomienie klientów o kompleksowej obsłudze w GBS Banku i reklamę specjalnego brandowego produktu VB LEASING - Spółdzielczego Leasingu, czyli bezpiecznego, nowoczesnego pakietu produktów leasingowych dla Klientów Banków Spółdzielczych i Banków Zrzeszających. Produkt ten umożliwia przedsiębiorcom łatwy dostęp do środków trwałych: samochodów osobowych, dostawczych, maszyn i urządzeń, sprzętu medycznego, środków transportu, wózków widłowych, sprzętu biurowego. Klienci indywidualni natomiast dzięki zmianą w prawie od 1 lipca 2011 roku na zakupu nowego lub używanego samochodu skorzystać mogą z leasingu konsumenckiego.

4.4 Factoring

W 2011 roku w celu poszerzenia oferty produktowej GBS Bank nawiązał współpracę i podpisał umowę z BPS Faktor Sp. Z o.o. Na mocy tej umowy Bank będzie mógł udostępniać klientom Banku usługi i produkty factoringowe oferowane przez Spółkę.

5. Działalność marketingowa i public relations

5.1 Wizerunek i marka

W 2011 roku opracowaliśmy System zarządzania marką (SZM). Dokument ten w sposób kompleksowy przedstawia ideę, misję oraz wartości nowej marki GBS Banku. SZM przybliży genezę marki *ZNAJOMEGO Banku*. Wskazuje jakie atuty wyróżniają markę naszego Banku na tle marek banków konkurencyjnych. Opisuje w jaki sposób przewagi te należy komunikować i za pośrednictwem jakich kanałów najlepiej jest to robić. Opracowanie to tłumaczy jak kluczową rolę w komunikowaniu atutów marki *ZNAJOMEGO Banku* odgrywają jego pracownicy. SZM wskazuje i uświadamia także jak silna występuje korelacja pomiędzy marką, a stosowanymi w banku polityką produktową oraz polityką cenową.

W minionym roku zakończyliśmy trwający blisko rok proces rebrandingu placówek banku. Wygląd placówek banku wystandaryzowany zostały pod kątem elementów aranżacji wnętrza jak również oznakowania zewnętrznego.

W 2011 roku uruchomiliśmy zmodernizowany serwis internetowy GBS Banku. Od podstaw stworzyliśmy i na bieżąco obsługujemy profil *ZNAJOMEGO Banku* na Facebooku.

W ubiegłym roku zredagowaliśmy i wydaliśmy pierwsze trzy numery Kwartalnika Bankowego. Naszym priorytetem poza cyklicznym wydawaniem tego tytułu jest jego pozycjonowanie jako wydawnictwa ciekawego, wiarygodnego, opiniotwórczego i doradczego. Za jego pośrednictwem promujemy wizerunek *ZNAJOMEGO Banku*, doradzamy w sprawach finansowych, inspirujemy i bawimy czytelników (zachęcając do współredagowania tego tytułu). Przybliżamy naszych klientów oraz ambasadorów i za ich pośrednictwem rekomendujemy korzystanie z usług GBS Banku. Naszymi priorytetami w odniesieniu do Kwartalnika pozostają uatrakcyjnianie i urozmaicenie formuły oraz wzmacnianie dystrybucji tego tytułu zakładające coraz szersze jego docieranie do osób opiniotwórczych z terenu naszego działania.

W 2011 roku rozpoczęliśmy współpracę z pochodzącą ze Szczecina siatkarką zespołu Banku BPS Muszynianka Fakro Kingą Kasprzak. Kinga została twarzą naszych kampanii reklamowych realizowanych w 2011 roku. W swoich założeniach zabieg ten miał ujednoczyć nasze działania

reklamowe z działaniami Grupy BPS sponsorującej siatkówkę i w swoich kampaniach korzystającej z wizerunku zawodniczek wspomnianego zespołu.

W minionym roku kontynuowaliśmy współpracę z ambasadorami banku. Znanymi i cenionymi w naszym regionie fotografikiem Pawłem Charą, którego wyprawę do Mandżurii sponsorowaliśmy oraz alpinistami Grzegorzem Kukurowskim oraz Jarosławem Skowronem, z którymi kontynuowaliśmy rozpoczęty w 2010 projekt „GBS Bank Himalaya Expedition”.

Wizerunek marki *ZNAJOMEGO Banku* kształtowaliśmy za pośrednictwem lokalnych mass mediów, do których wysyłaliśmy materiały informujące o realizowanych działaniach PR Banku, nowinkach produktowych, kampaniach reklamowych i towarzyszących im promocjach produktowych.

W ramach dbałości o wizerunek banku i transparentność podejmowanych działań oraz osiągniętych wyników, braliśmy udział w branżowych rankingach i zestawieniach zdobywając kolejne nagrody i wyróżnienia.

5.2 Reklama i najważniejsze kampanie

W naszych kampaniach reklamowych wykorzystujemy wizerunek ambasadorów banku (dokładając starań by stali się naszymi klientami). Do skorzystania z usług GBS Banku zachęcają tym samym osoby znane i szanowane w lokalnych społecznościach, osoby stąd, osoby których sukces i powodzenie w pewnej części przypisać możemy sobie i prowadzonej przez nas działalności.

Rozwiązanie takie dobrze wpisuje się w markę *ZNAJOMEGO Banku*, banku z sąsiedztwa, banku wartego polecenia. Każda nasza kampania reklamowa jest dzięki temu świadomie i szeroko nagłaśnianą rekomendacją naszych usług i produktów. Rekomendacją zachęcającą kolejnych do skorzystania z usług GBS Banku. Rekomendacją wiarygodną i prawdziwą wystawianą nam przez zadowolonego klienta. Znaczenia i wiarygodności nabiera wówczas nasz slogan firmowy „Dołącz do znajomych”.

Wśród najważniejszych kampanii ubiegłego roku wskazać należy na: przygotowane i przeprowadzone dwie kampanie reklamowe połączone z promocjami sprzedaży w postaci zorganizowanej przez nas loterii promocyjnej pn. „Zaufaj Znajomym” oraz zorganizowanej przez Grupę BPS loterii pn. „Twoje konto z prezentami”. Magnesem przyciągającym klientów do banku w obu tych przypadkach były atrakcyjne nagrody z samochodem osobowym Opel Corsa, stanowiącym nagrodę główną w naszej loterii oraz samochodami Chevrolet Spark do wygrania w loterii zorganizowanej przez Grupę.

Twarzą wspomnianych kampanii, podobnie jak wielu innych, pomniejszych zrealizowanych w minionym roku, była Kinga Kasprzak. Wśród celów tej kampanii wskazać należy na wsparcie sprzedaży lokat, kredytów, kont osobistych oraz kart OSKAR Plus.

Wśród innych zrealizowanych w 2011 roku kampanii i akcji promocyjnych wskazać należy na (układ chronologiczny):

- kampanię „szybkiego serwisu kredytowego” wspierającą sprzedaż kredytów gotówkowych,
- akcję promującą poręczenia kredytowe dla firm w ramach inicjatywy JEREMIE,
- akcję promującą kredyty z dotacją Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na zakup kolektorów słonecznych,
- akcje sąsiedzkie, których celem było wsparcie nowootwieranych placówek (POK-u w Dębnie oraz Filii w Barlinku), nagłośnienie ich otwarcia wśród mieszkańców osiedli sąsiadujących z nowymi placówkami oraz generowanie wejść,
- akcję promującą pakiet kredytów na cele mieszkaniowe (w tym: kredyt rodzina na swoim, kredyt z dopłatami z WFOŚiGW czy kredyt z dotacją na kolektory słoneczne),
- kampanię „Ścinamy oprocentowanie kredytów” wspierającą sprzedaż kredytów gotówkowych, od których na czas kampanii prowizja obniżona została o połowę ,
- akcję promującą zakładanie „lokata wiosennych” w GBS Banku,
- kampanię „kredytu bardzo wiosennego” wspierającą sprzedaż kredytów gotówkowych,
- kampanię „konta bajecznego” wspierającą sprzedaż kont osobistych,
- akcję promującą karty zbliżeniowe VISA,
- kampanię „kredyt na wakacje” wspierającą sprzedaż kredytów gotówkowych,
- akcję promującą program Pedagog,
- akcję promującą karty kredytowe,
- akcje promującą kredyty szkolne,
- akcje promującą program SKO,
- jesienną promocję kredytów gotówkowych,
- świąteczną promocję kredytów gotówkowych.

5.3 Sponsoring i wsparcie środowisk lokalnych

Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku jako instytucja finansowa działająca na terenie dwóch województw kładzie bardzo duży nacisk na działania wspierające rozwój regionu północno – zachodniej Polski. Bank każdego roku przekazuje znaczne środki na rozwój i działalność instytucji społecznych, charytatywnych, kulturalnych i sportowych. Najczęściej wsparcie to przybiera formę sponsoringu lub darowizn.

W 2011 roku, Bank przeznaczył blisko 250 tys. złotych tytułem sponsoringu i darowizn. Jednak kwota ta nie oddaje całej skali, bowiem znaczna część wsparcia ma również formę reklamy, która to pozycja uzupełnia działalność banku w tym obszarze.

Działalność społeczna GBS Banku to m.in.

- wsparcie dla domów dziecka,
- sponsorowanie imprez kulturalno – społecznych organizowanych przez gminy i miasta,
- sponsorowanie klubów sportowych, zarówno profesjonalnych i amatorskich,
- dofinansowanie imprez, wycieczek i półkolonii organizowanych przez parafie, szkoły itd.

Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku angażuje się również w przedsięwzięcia ambitne i nietuzinkowe. Najlepszym przykładem takiego działania jest chociażby sponsorowanie profesjonalnych himalaistów: Jarosława Skowrona i Grzegorza Kukurowskiego, którzy od 2007 roku promują wizerunek Banku podczas wypraw wysokogórskich. Przy naszym wsparciu dwukrotnie zorganizowali wyprawy pod szyldem GBS Bank Himalaya Expedition. Obje wyprawy okazały się sukcesem medialnym, relacje w prasie i w Internecie cieszyły się dużym powodzeniem co przekładało się na wysoką frekwencję podczas prelekcji organizowanych w miastach naszego regionu w roku 2011.

Równie ciekawym projektem okazało się wsparcie jakiego Bank udzielił fotografikowi z Dębna – Pawłowi Charze, który po wyprawie do Chin, przy wsparciu GBS Banku w 2011 roku obrał kolejny cel – Mandżurię. Niezwykłej urody zdjęcia z tej wyprawy zostały użyte w limitowanym kalendarzu banku na rok 2012.

Oba projekty spotkały się z dużym zainteresowaniem lokalnej społeczności, mediów oraz naszych Klientów i pracowników. Natomiast bank w swoich działaniach marketingowych wykorzystuje zdjęcia, relacje i wizerunek wspieranych przez nas osób. Na bazie tych materiałów tworzymy m.in. kalendarze, plakaty, albumy oraz wyjątkowe akcje marketingowo – wizerunkowe.

W 2011 roku nasze działania zostały ujednolicone z przekazem Grupy BPS. Aktywnie promujemy i wspieramy rozwój kariery Kingi Kasprzak – utalentowanej zawodniczki Mistrzyń Polski siatkówki kobiet reprezentującej barwy zespołu Bank BPS Muszynianka Fakro.

W 2011 roku jako pierwsza firma podpisaliśmy umowę w zakresie reklamy i sponsorowania z Barlinecką Akademią Futbolu, zapewniając młodym adeptom szkółki piłkarskiej warunki do rozwijania swoich umiejętności. Kontynuując tematykę piłkarską w 2011r. zostaliśmy sponsorem m.in. Pogoni Barlinek, Warty Słońsk i MKS Dąb Dębno. 2011 rok to również początek współpracy GBS Banku z żużlowym klubem sportowym Stal Gorzów oraz aktywne uczestnictwo w gorzowskim klubie koszykarskim KSSE AZS PWSZ Gorzów Wlkp. Kolejnym ambitnym przedsięwzięciem był udział banku w budowie EKO Szlaków Nordic Walking w gminie Bogdaniec. Nawiązaliśmy współpracę

z Panią Romaną Kaszczyk, dzięki której bank swoim klientom i partnerom biznesowym wręcza reprodukcje jej obrazów z okazji spotkań bądź jubileuszy.

5.4 Otrzymane nagrody i wyróżnienia

Najważniejsze nagrody 2011

- Laureat Rankingu „50 największych banków w Polsce” miesięcznika BANK,
- Laureat rankingu „100 największych instytucji finansowych w Polsce” Gazety Bankowej,
- Orzeł Agrobiznesu,
- Lubuski Lider Biznesu,
- IV miejsce w Ogólnopolskim Rankingu Najlepszych Banków Spółdzielczych 2011 magazynu „Strefa Gospodarki” – dodatku do Dziennika Gazety Prawnej,
- VIII pozycja na liście najlepszych banków spółdzielczych w dodatku do dziennika Rzeczpospolita „Świat Pieniądza”,
- I miejsce w Oddziale Szczecin, w kategorii Bank w konkursie „Millioner”, organizowanym przez Concordia Ubezpieczenia,
- II miejsce w Wielkim Konkursie Grupy Concordia w kategorii „Najlepszy Bank Grupy Concordia”,
- I miejsce w konkursie Uprawy 2011, w kategorii Bank – Przypis, organizowanym przez Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych,
- wyróżnienie w konkursie „Najlepszy Bank Spółdzielczy Zrzeszony z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A.”,
- 100 miejsce w rankingu stu największych spółek z branży finansowej w 2010 roku według prestiżowego tygodnika „Polityka”.

Ponadto, w siódmej edycji konkursu organizowanego przez magazyn „Świat Biznesu” - „Perły Biznesu”, Zbigniew Wielgosz, Prezes Zarządu został laureatem konkursu w kategorii Osobowość Biznesu m.in. za rozwinięcie potencjału GBS Banku, rozszerzenie jego oferty i wsparcie organizacji i instytucji lokalnych.

Dodatkowo:

- GBS Bank utrzymał w roku 2011 certyfikat ISO 9001-2008 otrzymując pozytywną opinię firmy certyfikującej ISOQAR CEE dla wdrożonego systemu zarządzania jakością,

- Bank uzyskał certyfikat za aktywne uczestnictwo w projekcie mającym na celu ochronę naturalnych zasobów środowiska, poprzez zakup produktów wykonanych z użyciem papieru pochodzącego w 100% z makulatury, organizowanym przez firmę Sonar.

6. Nakłady inwestycyjne

W roku 2011 nakłady inwestycyjne w Gospodarczym Banku Spółdzielczym w Barlinku wyniosły 3 154 tys. zł i w porównaniu do końca poprzedniego roku wzrosły o 1 128 tys. zł. Nakłady związane z wyposażeniem oraz modernizacyjno – budowlane w 2011 roku wyniosły 1 691 tys. zł, natomiast nakłady informatyczne 1 463 tys. zł.

6.1 Inwestycje i nakłady remontowo-budowlane

W 2011 roku Bank poniósł nakłady remontowo-budowlane dotyczące następujących przedsięwzięć:

- przygotowanie biur dla pracowników Centrali w Barlinku w budynku SDH,
- remont i modernizacja O/Dębno,
- rozpoczęcie remontu w O/Słońsk,
- przygotowanie powierzchni pod bankomat w Jeninie,
- modernizacja lokalu w ENEA w Barlinku na potrzeby otwarcia Filii w Barlinku,
- modernizacji pomieszczeń na 1 piętrze w Bogdańcu,
- rozbiórka garażu w I O/Szczecin,
- remont i modernizacja pomieszczeń zaplecзовych w O/Pelczyce.

6.2 Nakłady na informatykę

W 2011 roku Bank poniósł nakłady na wdrożenie nowych projektów, tj.:

- system serwerów Blade oraz wirtualizacja serwerów (Chmura prywatna),
- system backup-u IBM Tivoli,
- system poczty korporacyjnej Exchange,
- migracja klastra serwerów AIX IBM,
- rozbudowanie siłowni o drugiego centralnego UPS-a Eaton 30 KVA.

Rozpoczęto nowe wdrożenia systemów:

- EZIRO – system przeciwdziałania prania brudnych pieniędzy,
- SWIB – system drukowania umów,
- WRS – system automatyzujący proces sprzedaży kredytów,
- Def3000/SP – system do obsługi zajęć komorniczych.

Wykonano migrację wszystkich 24 bankomatów do obsługi przez ITCard (spółkę zależną Grupy BPS).

Ponadto przeprowadzono modernizację 12 Terminali systemu Oskar Plus, wymianę 25 sztuk wyeksploatowanych notebooków oraz wymianę 20 sztuk wyeksploatowanych stacji komputerowych.

Zespół Teleinformatyki wdrożył autorskie aplikacje usprawniające wewnętrzną pracę w Banku, między innymi:

- Loteria - system do przeprowadzenia losowania nagród dla klientów,
- Dochodowość klientów.

6.3 Inne nakłady

Poza nakładami remontowo – budowlanymi oraz na informatykę Bank inwestował również w modernizację systemów alarmowych oraz telewizji dozorowych, które mają za zadanie zapewnienie ochrony i bezpieczeństwa Banku. Część biur wyposażona została w nowe meble tj. biurka, szafy, fotele i krzesła. Zakupiono również 18 klimatyzatorów, które zainstalowano w pomieszczeniach biurowych. Pracownicy banku otrzymali 31 telefonów komórkowych oraz zostali wyposażeni w liczarki do banknotów. Poza wyposażeniem meblowym w oddziałach zostały powieszone tablice kursów walut, zakupiono projektor i telewizor. W ramach działań marketingowych bank zakupił kilka kasetonów reklamowych, które zostały wywieszane na budynkach punktów obsługi klienta oraz prezenty obrotowe na ulotki, które postawiono w placówkach. Bank uczestniczy w różnego rodzaju imprezach kulturalnych w środowisku lokalnym w związku z tym zostały zakupione kolejne 4 namioty pneumatyczne z logo Banku oraz balon reklamowy.

7. Współpraca z bankami i innymi instytucjami

7.1 Współpraca w ramach zrzeszenia z BPS SA

Z dniem 1 października 2009r. Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku zmienił przynależność przechodząc ze Spółdzielczej Grupy Bankowej, w której był zrzeszony, do największej i najsilniejszej kapitałowo, Grupy BPS.

Dotychczasowa współpraca z BPS S.A. jest na bardzo dobrym poziomie.

BPS S.A. wspiera GBS Bank w zakresie rozrachunków międzybankowych, działań promocyjnych. Wśród celów kampanii Grupa BPS wskazuje na zwiększenie rozpoznawalności Grupy, a także zwiększenie sprzedaży produktów i usług bankowych. Akcja promocyjna produktów i usług BPS S.A. prowadzona była w oparciu o prasę, telewizję, a także materiały reklamowe, które GBS Bank

wykorzystywał na własne potrzeby (standy, ulotki, plakaty). Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku uczestniczył w dwóch kampaniach organizowanych przez BZ:

- 1) kredyt bardzo wiosenny pn. „BEZ CELEBRYTY REKLAMUJEMY NASZ KREDYT WIOSENNY BARDZO ZNAKOMITY!”,
- 2) loteria promocyjna Twoje konto z prezentami.

Bank Zrzeszający w ubiegłym roku stworzył atrakcyjną ofertę produktową, którą dedykował klientom zrzeszonych BS. W 2011 roku Bank Zrzeszający przygotował zmiany w regulacjach udzielania kredytów mieszkaniowych „Rodzina na Swoim” oraz kredytów z dotacją za zakup kolektorów słonecznych. Rozszerzył również ofertę produktów kartowych (karty zbliżeniowe, karty niespersonalizowane, karty kredytowe dla podmiotów gospodarczych).

Wspólnie z BPS S.A. w 2011r. GBS Bank udzielał kredytów w ramach konsorcjum, co pozwoliło Bankowi m.in. na: dywersyfikację ryzyka kredytowego, udzielenie kredytów powyżej wskaźnika koncentracji, uzupełnienia niedoboru środków własnych, uzyskanie prowizji. Bank Zrzeszający pośredniczył również w pozyskiwaniu dopłat do kredytów preferencyjnych udzielanych przez GBS Bank.

Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku w 2011r. uzyskiwał pomoc z Banku Zrzeszającego w wymiarze utrzymania miar płynności na bezpiecznym poziomie (lokaty płynnościowe, limit operacyjny). W celu efektywnego zarządzania płynnością bieżącą Banku, GBS Bank korzystał z kredytu w rachunku bieżącym w BZ.

W 2011r. zakończono proces migracji bankomatów do obsługi pod spółkę zależną ITCard co przyczyni się zwiększenia funkcjonalności bankomatów oraz obniżenia opłat.

Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku w 2011r. otrzymywał od Banku Zrzeszającego wzorcowe regulacje, korzystał z konsultacji, porad, szkoleń, konferencji organizowanych przez BPS S.A. oraz innych form wymiany doświadczeń.

Zgodnie ze strategią Grupy BPS na lata 2008- 2013, BZ zmierza do osiągnięcia pozycji najszybciej rozwijającej się grupy bankowości spółdzielczej poprzez zwiększenie stopnia integracji pomiędzy podmiotami Grupy, ujednoczenie wizerunku rynkowego Grupy, wzmocnienie konkurencyjności Grupy na rynku bankowym i zwiększenie efektywności działania Grupy.

Podsumowując dotychczasową współpracę Zarząd GBS Banku stwierdza, że cele strategiczne założone przez BPS S.A. są realizowane, co zwiększa możliwości rozwoju dla GBS Banku.

7.2 Współpraca z innymi Bankami

DZ Bank Polska SA

Od 2010r. GBS Bank współpracuje z DZ Bankiem Polska S.A. w zakresie świadczenia usług pośrednictwa przy zawieraniu transakcji walutowych z klientami Banku Spółdzielczego. Umowa ta określa obszar operacji dewizowych dotyczących operacji kupna/sprzedaży walut oraz produktów zabezpieczających klienta przed ryzykiem kursowym.

GBW SA

W 2011 roku Bank współpracował z GBW SA w ograniczonym zakresie. Głównym obszarem współpracy pozostały karty magnetyczne. W minionym roku Bank wypowiedział porozumienie z GBW SA, na mocy którego karty magnetyczne były wydawane – gdyż dobiegł końca proces wymiany kart wydawanych przy współpracy ze Spółdzielczą Grupą Bankową na karty magnetyczne wydawane przy współpracy z Bankiem BPS SA .

BGK w Warszawie

W dniu 22 grudnia 2011 roku, na podstawie Uchwały Zarządu Banku nr 380/2011, została podpisana Umowa Operacyjna I Stopnia nr 3.1/2011/ZFPJ/2/043 z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w Warszawie, który pełni rolę Menadżera Funduszu Powierniczego JEREMIE (MFP), w województwie zachodniopomorskim. Dzięki tej Umowie, GBS Bank otrzymał wsparcie, w postaci Poręczenia portfelowego MFP, w wysokości 5 000,00 tys. zł. Poręczeniem MFP, objęte będą kredyty inwestycyjne, udzielane MŚP, które mają swoją siedzibę, bądź prowadzą działalność gospodarczą na terenie woj. zachodniopomorskiego.

7.3 Współpraca z Funduszami Poręczeniowymi

W celu umożliwienia mikro, małym i średnim przedsiębiorcom dostępu do kredytów, Bank współpracuje z Funduszami Poręczeniowymi z terenu woj. zachodniopomorskiego oraz lubuskiego. Na koniec roku 2011 Bank posiada podpisane umowy współpracy, z:

1. Zachodniopomorskim Regionalnym Funduszem Poręczeń Kredytowych w Szczecinie Spółka z o.o. umowa generalna współpracy z dnia 05 marca 2004r.
2. Lubuskim Funduszem Poręczeń Kredytowych w Zielonej Górze Spółka z o.o. umowa generalna współpracy z dnia 24 stycznia 2003r.
3. Funduszem Poręczeń Kredytowych w Stargardzie Szczecińskim Spółka z o.o. umowa generalna współpracy z dnia 11 marca 2008r.
4. Funduszem Wspierania Rozwoju Gospodarczego Miasta Szczecin Spółka z o.o. umowa generalna współpracy z dnia 16 lutego 2009r.

Zawarte umowy określają zasady współpracy pomiędzy Funduszami a Bankiem.

Udzielane przez Fundusze poręczenia są ograniczone, co do kwoty i kształtują się w wysokości do 60% - 80% udzielonego kredytu bez odsetek. Maksymalna kwota poręczenia nie może przekroczyć 1 000,00 tys. zł. Współpraca z Funduszami przebiega prawidłowo.

Poręczenia kredytów udzielone przez poszczególne fundusze prezentuje poniższa tabelka wg stanu na dzień 31.12.2011r.

<i>L.p.</i>	<i>Nazwa Funduszu</i>	<i>Ilość poręczeń</i>	<i>Wartość</i>
1.	ZRFPK w Szczecinie	57	3 545,59
2.	LFPK w Zielonej Górze	23	4 696,04
3.	FPK w Stargardzie Szczecińskim	22	1 743,45
4.	FWRG Miasta Szczecin	6	493,91
<i>Razem</i>		108	10 478,99

7.4 Zaangażowanie kapitałowe w bankach i innych instytucjach

Kredyty i pożyczki:

Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku posiadał na dzień 31.12.2011r. kredyty na łączną kwotę 21 662,02 tys. zł.

Wyszczególnienie zaciągniętych przez GBS Bank kredytów:

Kredyt dewizowy obrotowy	- 441,64 tys. zł.
Kredyt obrotowy na refinansowanie kredytów zaciągniętych w GBW S.A. na finansowanie kredytów mieszkaniowych udzielanych przez GBS Bank	- 7 431,38 tys. zł.
Pożyczka z BFG	- 1 789,00 tys. zł.
Pożyczka długoterminowa podporządkowana COOPEST	- 6 000,00 tys. zł.
Pożyczka podporządkowana z GBW S.A.	- 6 000,00 tys. zł.
łącznie	- 21 662,02 tys. zł.

8. Zarządzanie ryzykiem w Banku

8.1 Strategia zarządzania ryzykami w Banku

Celem zarządzania ryzykiem jest identyfikacja obszarów ryzyka oraz podejmowanie przedsięwzięć mających na celu ograniczenie ryzyka w sposób optymalizujący wynik finansowy Banku.

Zarządzanie ryzykiem odbywa się w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd wewnętrzne regulacje i procedury, które określają sposób identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania poszczególnych rodzajów ryzyka uznawanych przez Bank za istotne. Cele strategiczne w zakresie zarządzania wybranymi rodzajami ryzyka w Banku ujęto poniżej.

8.2 Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego oraz zminimalizowanie zagrożeń występujących w działalności kredytowej Banku.

Zasady bezpiecznego zarządzania ryzykiem kredytowym określone są w Zasadach zarządzania tym ryzykiem w Banku i obejmują działania polegające między innymi na:

- a) dywersyfikacji ryzyka poprzez stosowanie limitów zaangażowań ustalonych w art.71 i 79 Prawa Bankowego oraz wewnętrznych limitach Banku obejmujących m. in. limity branży, limity w stosunku do zaangażowań wobec podmiotów z tego samego regionu geograficznego, limity zaangażowań zabezpieczonych tym samym rodzajem zabezpieczenia odniesione do funduszy własnych Banku,
- b) badaniu ekspozycji zagrożonych,
- c) tworzeniu rezerw celowych na kredyty.

Minimalizacji ryzyka kredytowego występującego w działalności kredytowej naszego Banku służy:

- stosowanie standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej i wiarygodności oraz prowadzenia monitoringu portfela kredytowego,
- podejmowanie działań zabezpieczających przed skutkami ryzyka w dwóch obszarach tj. ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela kredytowego,
- dostarczanie kierownictwu Banku informacji o portfelu kredytowym umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych i zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku.

Co miesiąc bada się poziom wykorzystania limitów zewnętrznych ograniczających poziom ryzyka kredytowego. W roku 2011 nie wystąpiło przekroczenie zewnętrznych limitów koncentracji wynikających z Prawa bankowego (art. 71 ust.2 oraz art.79a ust.1), świadczą o tym poniższe dane.

<i>Opis limitu</i>	<i>LIMIT</i>	31.12.2010	31.12.2011
Limit wobec wysokich zaangażowań	100% funduszy własnych	21,90%	23,40%
Limit wobec dużych zaangażowań	600% funduszy własnych	147,20%	154,00%
Limit wobec indywidualnie istotnych zaangażowań	300% funduszy własnych	107,20%	104,60%
Limit wobec podmiotów o których mowa w art. 79 ust.1 Prawa bankowego	25% funduszy podstawowych	5,50%	7,20%

8.3 Zarządzanie ryzykiem operacyjnym

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku jest optymalizacja efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania, racjonalizacja kosztów, jak również zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne a także wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Nadzorowaniem działań zmierzających do utrzymania ryzyka operacyjnego na akceptowalnym poziomie zajmuje się Komitet Zarządzania Ryzykami zgodnie z „Zasadami Zarządzania ryzykiem operacyjnym w Gospodarczym Banku Spółdzielczym w Barlinku”. Pełni on funkcje opiniodawczo - doradcze Zarząd Banku w obszarze zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku obejmuje:

- 1) identyfikację ryzyka,
- 2) pomiar i ocenę ryzyka,
- 3) stosowanie narzędzi redukcji ryzyka,
- 4) monitorowanie ryzyka, w tym:
  - a) raportowanie zdarzeń operacyjnych,
  - b) raportowanie strat operacyjnych.

8.4 Zarządzanie ryzykiem płynności

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka płynności jest:

- zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- zapewnienie utrzymania płynności bieżącej, krótkoterminowej, średnioterminowej oraz długoterminowej dostosowanej do rozmiarów i rodzaju działalności, w sposób zapewniający wykonanie wszystkich zobowiązań pieniężnych zgodnie z terminami ich płatności;
- minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości;
- optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Zasady bezpiecznego zarządzania ryzykiem płynności określone są w zasadach zarządzania tym ryzykiem w GBS Banku i obejmują działania polegające na zapobieganiu utraty przez bank zdolności do regulowania zobowiązań w terminie bądź zdolność do pozyskiwania funduszy na sfinansowanie nieoczekiwanego wycofania depozytów jak również do sprostania popytowi na kredyt. Zarządzanie ryzykiem płynności w 2011 roku w Gospodarczym Banku Spółdzielczym w Barlinku obejmowało również gospodarowanie lokatami płynnościowymi otrzymywanymi z BPS S.A. w ramach przyznanych limitów.

Bank dodatkowo wprowadza limity, mające na celu ograniczenie ryzyka kredytowego, co ma istotny wpływ na zmniejszenie ryzyka płynności. Atutem dla płynności jest wysoki osad, zarówno na rachunkach bieżących jak i terminowych. Istotna jest także duża odnawialność lokat terminowych.

Od 1 stycznia 2008 roku Banki zobowiązane są wyliczać nadzorcze normy płynności wprowadzone Uchwałą nr 386/2008 przez Komisję Nadzoru Finansowego. Na koniec roku 2011 GBS Bank spełniał wszystkie obowiązujące limity norm płynności:

- luka płynności krótkoterminowej wynosiła 9 860 tys. zł przy limicie min. 0,00;
- współczynnik płynności krótkoterminowej 1,11 przy limicie min. 1,00;
- współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi wyniósł 1,05 przy limicie min. 1,00;
- współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi ukształtował się na poziomie 3,03 przy limicie min. 1,00.

W celu zapewnienia rozwoju oraz spełnienia nadzorczych norm płynności Bank zakłada pozyskiwanie nowych depozytów i deponentów, najlepiej osób fizycznych, dokładnie określając założenia w tworzonej rocznie programie rozwoju bazy depozytowej. Działania te wspierają również Rekomendacje Komitetu Zarządzania Ryzykami, których główną ideą jest pozyskiwanie stabilnej bazy depozytowej i prowadzenie rentownej działalności.

8.5 Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej

Celem strategicznym Banku w 2011r. w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej, było dążenie do minimalizacji ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na sytuację finansową Banku.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentrowało się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania oraz ryzykiem bazowym.

Ryzyko ograniczano poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów. Wysokość limitów poziomu niedopasowania zmian oprocentowania ustala Zarząd. W 2011r. nie wystąpiło przekroczenie obowiązujących limitów, świadczą o tym poniższe dane:

Opis limitu	LIMIT	31.12.2010	31.12.2011
Limit zmian w wyniku odsetkowym z tyt. ryzyka przeszacowania	22,00 % planowanego wyniku odsetkowego przy zmianie stóp procentowych o 2,00 pp.	11,62 %	15,98 %
Limit zmian w wyniku odsetkowym z tyt. ryzyka bazowego	5,20 % planowanego wyniku odsetkowego przy zmianie stawek bazowych o 0,35 pp.	2,39 %	4,10 %

8.6 Zarządzanie ryzykiem waluty

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka walutowego jest:

- zapewnienie klientom kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymanych i wysyłanych za granicę, udzielania kredytów oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem Banku Zrzeszającego;
- prowadzenie polityki zamkniętych pozycji walutowych indywidualnych oraz pozycji całkowitej Banku oraz maksymalne ograniczenie ekspozycji na ryzyko kursowe;
- prowadzenie konserwatywnej polityki w zakresie ryzyka walutowego, tzn. kształtowanie pozycji w granicach nie wiążących się z koniecznością utrzymywania wymogu kapitałowego, zgodnie z uchwałą KNF w sprawie wyznaczania wymogów kapitałowych banków;
- założenie, że transakcje wymiany walut z Bankiem Zrzeszającym nie będą miały charakteru spekulacyjnego a służyć będą zamykaniu pozycji klientowskich.

W 2011 roku dopuszczalny poziom ryzyka kursowego nie został przekroczony i na koniec żadnego miesiąca nie było konieczności pomniejszenia współczynnika wypłacalności o ryzyko walutowe, natomiast wszystkie kwoty występującego ryzyka walutowego w ciągu miesiąca nie były znaczące i nie przekraczały przyjętego limitu 1% kapitału dostępnego, zgodnie z przyjętymi „Zasadami zarządzania ryzykiem walutowym w Gospodarczym Banku Spółdzielczym w Barlinku”.

9. Sytuacja finansowa Banku

9.1 Bilans

Suma bilansowa Gospodarczego Banku Spółdzielczego w Barlinku na koniec 2011r. wyniosła 668 189,85 tys. zł i w porównaniu do stanu na koniec 2010r. była wyższa o 35 188,85 tys. zł, tj. o 105,6%.

Główne pozycje aktywów Banku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2010r.	31.12.2011r.	Zmiana 2011/2010	Dynamika 2011/2010 w %
Kasa i operacje z bankiem centralnym	11 155,39	12 777,78	1 622,39	114,54
Należności od sektora finansowego	136 510,29	88 647,46	-47 862,83	64,94
Należności od sektora niefinansowego	456 041,29	533 265,38	77 224,09	116,93
Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych	11 242,35	16 410,30	5 167,95	145,97
Papiery wartościowe	9 782,61	13 998,89	4 216,28	143,10
Aktywa trwałe	34 047,62	34 933,23	885,61	102,60
Inne aktywa	2 860,27	3 420,13	559,86	119,57
Rezerwy, umorzenia i korekty wartości	-28 638,83	-35 263,32	6 624,49	123,13
Aktywa wg wartości bilansowej	633 001,00	668 189,85	35 188,85	105,56

Po stronie aktywów najwyższy kwotowy przyrost w ciągu minionego roku nastąpił w należnościach od sektora niefinansowego. Na 31.12.2011r. wyniosły one 533 265,38 tys. zł, tj. ukształtowały się na poziomie wyższym niż w roku poprzednim o 77 224,09 tys. zł. Było to przede wszystkim rezultatem zwiększenia wydajności i efektywności działania placówek sprzedażowych Banku.

Główne pozycje pasywów Banku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2010r.	31.12.2011r.	Zmiana 2011/2010	Dynamika 2011/2010 w %
Zobowiązania wobec sektora finansowego	42 499,84	47 432,65	4 932,81	111,61
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	468 733,34	498 455,33	29 721,99	106,34
Zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych	60 297,55	40 576,40	-19 721,15	67,29
Inne pasywa	7 043,38	14 343,32	7 299,94	203,64
Rezerwy celowe na zobowiązania pozabilansowe	0,00	84,40	84,40	-
Rezerwa na ryzyko ogólne	1 527,19	1 527,19	0,00	100,00
Kapitały (fundusze) i zobowiązania podporządkowane	47 340,63	59 499,21	12 158,58	125,68
Zysk roku bieżącego	5 559,07	6 271,35	712,28	112,81
Razem pasywa	633 001,00	668 189,85	35 188,85	105,56

Po stronie pasywów Banku największy wzrost o 29 721,99 tys. zł w porównaniu do końca 2010 roku odnotowano w zobowiązaniach wobec sektora niefinansowego. Według stanu na 31.12.2011r. stanowiły one 74,60% sumy bilansowej Banku.

9.2 Rachunek wyników

Wybrane elementy rachunku wyników (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2010r.	31.12.2011r.	Zmiana 2011/2010	Dynamika 2011/2010 w %
Wynik z tytułu odsetek	24 072,99	29 403,85	5 330,86	122,14
Wynik z tytułu prowizji	7 931,44	8 632,11	700,67	108,83
Przychody z akcji, udziałów i innych papierów wart.	137,83	19,13	-118,70	13,88
Wynik na operacjach finansowych	235,58	-340,90	-576,48	-144,70
Wynik z pozycji wymiany	821,34	871,74	50,40	106,14
Wynik na działalności bankowej	33 199,19	38 585,94	5 386,75	116,23
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	1 543,39	1 194,15	-349,24	77,37
Koszty działania Banku wraz z amortyzacją	24 482,52	26 250,47	1 767,95	107,22
Różnica wartości rezerw i aktualizacji	-3 229,99	-5 752,38	2 522,39	178,09
Wynik finansowy brutto	7 030,07	7 777,24	747,17	110,63
Obowiązkowe obciążenie wyniku finansowego	1 470,99	1 505,89	34,90	102,37
Wynik finansowy netto	5 559,07	6 271,35	712,28	112,81

Wynik odsetkowy Banku za 2011r. wyniósł 29 403,85 tys. zł i był wyższy od uzyskanego w 2010 roku o 5 330,86 tys. zł, tj. o 22,14%. Na przyrost wyniku z tytułu odsetek wpływ miał przede wszystkim wyższy niż w 2010r. poziom należności od podmiotów niefinansowych oraz czterokrotne podwyższenie stóp procentowych i tym samym wyższe przychody odsetkowe. Wynik z tytułu prowizji ukształtował się na poziomie 8 632,11 tys. zł, tj. o 700,67 tys. zł wyższym niż w roku poprzednim. Według stanu na 31.12.2011r. Bank uzyskał wynik na operacjach finansowych w wysokości -340,90 tys. zł, tj. na poziomie niższym od uzyskanego w 2010 roku o 576,48 tys. zł. Wynik z pozycji wymiany wyniósł 871,74 tys. zł i był większy niż w roku poprzednim o 50,40 tys. zł. Wynik na pozostałej działalności operacyjnej w 2011 r. wyniósł 1 194,15 tys. zł i w porównaniu do wielkości odnotowanej w 2010r. był niższy o 349,24 tys. zł, tj. o 22,6%.

W 2011 r. Koszty działania Banku wraz z amortyzacją ukształtowały się na poziomie 26 250,47 tys. zł i stanowiły 42,52% kosztów ogółem. W porównaniu do roku poprzedniego były one wyższe o 1 767,95 tys. zł, tj. o 7,22%, przede wszystkim w efekcie poniesienia zwiększonych wydatków w obszarze kosztów:

- wynagrodzeń z ubezpieczeniami i innymi świadczeniami na rzecz pracowników o 1 750,77 tys. zł,
- pozostałych kosztów o 303,70 tys. zł.

Koszty działania Banku i amortyzacja (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2010r.	31.12.2011r.	Zmiana 2011/2010	Dynamika 2011/2010 w %
Koszty działania Banku, z tego:	22 557,18	24 611,65	2 054,47	109,11
Koszty wynagrodzeń z ubezpieczeniami i innymi świadczeniami	14 090,60	15 841,38	1 750,78	112,43
Koszty rzeczowe	7 894,40	7 881,33	-13,07	99,83
Koszty związane z BFG i KNF	267,80	563,37	295,57	210,37
Podatki i opłaty	304,38	325,58	21,20	106,97
Amortyzacja	1 925,34	1 638,82	-286,52	85,12
Koszty działania Banku z amortyzacją	24 482,52	26 250,47	1 767,95	107,22

W strukturze kosztów działania Banku wraz z amortyzacją główną pozycję stanowiły koszty wynagrodzeń z narzutami (60,3%) oraz koszty rzeczowe (30,0%). Koszty wynagrodzeń z ubezpieczeniami i innymi świadczeniami osiągnęły wielkość 15 841,38 tys. zł i w porównaniu do poniesionych w 2010 roku były wyższe o 1 750,78 tys. zł, tj. o 12,4% przede wszystkim z uwagi na odnotowanie wyższych kosztów wynagrodzeń osobowych. Koszty rzeczowe w 2011r. wyniosły 7 881,33 tys. zł i były niższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego o 13,07 tys. zł. W 2011r. koszty ponoszone na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego i Komisji Nadzoru Finansowego osiągnęły poziom 563,37 tys. zł i były wyższe od kwoty poniesionej w roku poprzednim o 295,57 tys. zł. Koszty amortyzacji ukształtowały się na poziomie 1 638,82 tys. zł i w porównaniu do 2010 roku były niższe o 286,52 tys. zł, tj. o 14,9%. Przyrost kosztów funkcjonowania Gospodarczego Banku Spółdzielczego w Barlinku w 2011 r. nie stanowił zagrożenia dla realizacji zakładanego poziomu wyniku finansowego i był niższy niż zakładano w planie na rok 2011.

Różnica wartości rezerw i aktualizacji na 31.12.2011r. wyniosła minus 5 752,38 tys. zł i w odniesieniu do kwoty uzyskanej w 2010r. uległa pogorszeniu o 2 522,39 tys. zł. Zaistniała sytuacja była konsekwencją przede wszystkim pogorszenia się sytuacji ekonomiczno-finansowej części kredytobiorców.

9.3 Wskaźniki

Wyszczególnienie	IV kw. 2010r.	I kw. 2011r.	II kw. 2011r.	III kw. 2011r.	IV kw. 2011r.
Współczynnik wypłacalności	10,12	10,30	10,06	11,83	11,24
C/I	70	63	65	63	66
ROA	0,95	1,45	1,12	1,04	0,96
ROE	15,44	23,90	18,00	16,56	15,56
ROS	0,09	0,15	0,11	0,10	0,09
Koszty działania/wynik z odsetek	93,70	78,77	82,84	80,96	83,70
Koszty działania/wynik z działalności bankowej	67,95	59,47	62,53	61,01	63,78
Kredyty ogółem/Depozyty ogółem	0,84	0,82	0,91	0,94	0,95

Wzrost lub spadek wskaźników spowodowany został:

- wskaźnik ROA – stosunek wyniku netto do sumy bilansowej był na podobnym poziomie jak w IV kw. 2010r.,
- wskaźnik ROE – niższy wzrost wyniku netto niż wzrost funduszy podstawowych,
- wskaźnik ROS – stosunek wyniku netto do przychodów ogółem na podobnym poziomie jak w IV kw. 2010r.,
- wskaźnik kosztów działania do wyniku z odsetek był niższy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, było to spowodowane szybszym wzrostem wyniku z tytułu odsetek niż kosztów,
- wskaźnik kosztów działania do wyniku z działalności bankowej był niższy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, było to spowodowane szybszym wzrostem wyniku z działalności bankowej niż kosztów,

- w porównaniu z IV kw. 2010r. wskaźnik kredytów do depozytów ogółem zwiększył się, było to spowodowane szybszym wzrostem kredytów niż depozytów.

9.4 Propozycja podziału zysku

Propozycja podziału zysku w złotych:

<i>Wyszczególnienie</i>		Proponowany podział zysku za 2011 rok
I	Zysk netto za 2011 rok	6 271 348,68
II	Zysk z lat ubiegłych	0,00
III	Podział zysku netto za 2011 rok	6 271 348,68
1	fundusz zasobowy	5 491 367,44
2	fundusz ogólnego ryzyka bankowego	0,00
3	dywidenda	679 981,24
4	fundusz społeczno - kulturalny	100 000,00
IV	Podział zysku z lat ubiegłych:	0,00
1	fundusz zasobowy	0,00

10. Fundusze własne Banku

10.1 Podział funduszy

Według stanu na dzień 31.12.2011r. fundusze własne Banku ukształtowały się na poziomie 59 012,01 zł. W porównaniu do końca 2010 roku nastąpił wzrost funduszy własnych o 11 973,64 tys. zł – dynamika na poziomie 125,46%. Wzrost ten wynika przede wszystkim ze zwiększenia funduszu zasobowego, w związku z podziałem nadwyżki bilansowej za 2010 rok oraz wzrostu zobowiązań podporządkowanych o 8 800,00 tys. zł, w wyniku zaliczenia do nich, za zgodą KNF, obligacji długoterminowych w wysokości 10 000,00 tys. zł oraz pomniejszenia ich, zgodnie z Prawem bankowym, o 20% wartości pożyczki podporządkowanej od GBW S.A. tj. o 1 200,00 tys. zł.

WYSZCZEGÓLNIENIE	31.12.2010r. w tys. zł	31.12.2011r. w tys. zł	Zmiana 2011/2010 w tys. zł	Dynamika 2011/2010 w %
Fundusze podstawowe, w tym:	36 732,52	39 901,97	3 169,45	108,63
Wpłacony fundusz udziałowy	10 066,11	8 623,20	-1 442,91	85,67
Fundusz zasobowy	22 553,60	28 306,14	5 752,54	125,51
Fundusz rezerwowy	5,03	5,03	0,00	100
Fundusz ogólnego ryzyka	4 410,00	3 410,00	-1 000,00	77,32
Pozycje pomniejszające fundusze podstawowe – wartości niematerialne i prawne	-302,26	-442,40	140,14	146,36
Fundusze uzupełniające, w tym:	10 305,85	19 110,04	8 804,19	185,43
Fundusz z aktualizacji wyceny	705,85	710,04	4,19	100,59
Zobowiązania podporządkowane	9 600,00	18 400,00	8 800,00	191,67
Fundusze własne	47 038,37	59 012,01	11 973,64	125,46
Całkowity wymóg kapitałowy	37 173,75	41 985,83	4 812,08	112,94
Współczynnik wypłacalności	10,12%	11,24%	1,12 p.p.	111,07

10.2 Fundusz udziałowy i członkowie Banku

Na dzień 31.12.2011r. fundusz udziałowy Banku wynosił 8 623,20 tys. zł. W porównaniu do 2010 roku zmniejszył się o 1 442,91 tys. zł, co stanowi spadek o 14,33%. Zmniejszenie funduszu udziałowego związane było przede wszystkim z wypowiedzeniem udziałów nadobowiązkowych i wypowiedzeniem członkostwa przez 86 Członków, a także ustaniem członkostwa na skutek śmierci 49 Członków oraz wykluczeniem 14 Członków.

Analogicznie do spadku wysokości funduszu udziałowego, w 2011 roku zmniejszyła się ilość Członków Banku oraz ilość zadeklarowanych udziałów. Na dzień 31.12.2011r. Bank liczył 4 525 Członków, w tym 4 493 Członków stanowiły osoby prywatne, a 32 osoby prawne. W 2011 roku do grona Członków Banku przyjęto 22 osoby. Na koniec 2011 roku ilość zadeklarowanych udziałów kształtowała się na poziomie 28 744 jednostek udziałowych. W porównaniu do 2010 roku zmniejszyła się o 4 815 jednostek udziałowych.

Oddział	Stan funduszu udziałowego w tys. zł		Ilość Członków		Zmiana stanu funduszu udziałowego w tys. zł 2011/2010	Zmiana stanu funduszu udziałowego w % 2011/2010	Zmiana ilości Członków 2011/2010
	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011			
Pelczyce	306,90	277,20	263	259	-29,70	-9,68	-4
Bogdaniec	313,80	308,40	294	288	-5,40	-1,72	-6
Krzeszyce	555,90	460,50	410	398	-95,40	-17,16	-12
Słońsk	241,80	241,50	294	292	-0,30	-0,12	-2
Dębno	1 044,00	1 060,80	529	517	16,80	1,61	-12
Witnica	183,30	202,50	297	281	19,20	10,47	-16
Kostrzyn	568,80	540,00	426	415	-28,80	-5,06	-11
Myślibórz	794,10	768,60	364	359	-25,50	-3,21	-5
Bierzwnik	499,50	488,40	497	475	-11,10	-2,22	-22
Barlinek	4 977,00	3 700,80	1 061	1 033	-1 276,20	-25,64	-28
Gorzów	215,70	216,00	14	15	0,30	0,14	1
Stargard	14,40	14,10	10	9	-0,30	-2,08	-1
Szczecin I	346,11	339,60	184	175	-6,51	-1,88	-9
Szczecin II	4,80	4,80	9	9	0,00	0,00	0
Razem	10 066,11	8 623,20	4 652	4 525	-1 442,91	-14,33	-127

11. Perspektywy rozwoju i plany na przyszłość

11.1 Cele strategiczne

Rok 2011 był ostatnim rokiem obowiązywania Strategii 2008-2011, co wiązało się z potrzebą przystąpienia do prac nad nową. Już w I kwartale 2011 podjęte zostały działania na rzecz opracowania kierunków rozwoju Banku na kolejne lata. Efektem prac Zespołu Strategicznego pod kierownictwem Dyrektora ds. Strategii było opracowanie Strategii Rozwoju GBS Banku na lata 2012-2015, którą Rada Nadzorcza przyjęła uchwałą nr 41/2011 z dnia 16.12.2011r.

Założenia strategiczne oparte zostały na przeprowadzonej analizie strategicznej otoczenia zewnętrznego i sytuacji wewnętrznej Banku, by na jej podstawie stworzyć strategię, która uruchomi mocne strony naszego Banku do wykorzystywania szans, pojawiających się w naszym otoczeniu, a jednocześnie będzie przeciwdziałać słabym stronom i zagrożeniom wewnętrznym i zewnętrznym.

Określoną w misji i wizji strategię przełożono na cele strategiczne, zgodnie z koncepcją Balanced Scorecard (tj. Strategiczna Karta Wyników, Kompleksowa Karta Wyników, Zrównoważona Karta Wyników), opierając się na założeniu, iż system oceny efektywności działania

Banku powinien obejmować obok miar finansowych również niefinansowe, które uzupełniają obraz dokonań organizacji.

Sformułowano szesnaście celów strategicznych, ujętych w czterech perspektywach:

1. Finansowej
2. Klienta
3. Procesów wewnętrznych
4. Rozwoju i uczenia się

Celem nadrzędnym Strategii GBS Banku na lata 2012-2015 (F1) jest **rozwój Banku na poziomie 10 największych banków spółdzielczych w Polsce.**

Za cele strategiczne umożliwiające osiągnięcie celu nadrzędnego uznano:

W perspektywie finansowej:

F2 - Optymalizacja istotnych ryzyk bankowych

F3 - Optymalizacja kosztów działania

F4 - Wzrost przychodów ze sprzedaży

W perspektywie klienta:

K1 - Wzrost uproduktowienia klientów

K2 - Zwiększenie świadomości marki Znajomy Bank wśród klientów

K3 - Zwiększenie satysfakcji klientów

K4 - Przyrost liczby klientów

W perspektywie procesów wewnętrznych:

WB1 - Doskonalenie procesu zarządzania ryzykami

WB2 - Zwiększenie efektywności procesu sprzedaży

WB3 - Wzrost sprawności organizacyjnej

WB4 - Zwiększenie poziomu wsparcia informatycznego

W perspektywie rozwoju i uczenia się:

WU1 - Doskonalenie umiejętności menedżerskich

WU2 - Zwiększenie umiejętności i wiedzy doradców

WU3 - Zwiększenie świadomości marki Znajomy Bank wśród pracowników

WU4 - Wzrost lojalności pracowników

Polityka na najbliższe lata zakłada dalszy rozwój oparty na zrównoważonej polityce zarządzania ryzykami oraz zacieśnianiu współpracy z Grupą BPS i Bankiem Polskiej Spółdzielczości, na zwiększaniu świadomości marki ZNAJOMEGO Banku, rozwoju doradztwa dla klientów z trzech segmentów: detalicznego, MSP i Agro (rolnego), pozyskiwaniu klientów z grup bardziej wymagających, aczkolwiek perspektywicznych z punktu widzenia Banku.

Wizja i misja stanowią odpowiedź na oczekiwania naszych Klientów i członków, jak również działania konkurencji. Aby im sprostać, postawiliśmy na uporządkowanie wewnętrznych procesów i ich usprawnienie poprzez automatyzację i odbiurokratyzowanie a wszystko to, dla wzmocnienia i wsparcia sprzedaży, stanowiącej kwintesencję naszego istnienia.

Naszym głównym celem jest efektywność gwarantująca ciągły rozwój i bezpieczeństwo Banku, a punktem odniesienia jest wzmocnienie pozycji¹ wśród 10 największych banków spółdzielczych w Polsce. Chcemy awansować z zajmowanego dziś miejsca 7-go na 6-te już w roku 2014 i co najmniej taką pozycję utrzymać do końca Strategii.

11.2 Założenia planu finansowego na 2012

Celem strategicznym w zakresie działalności handlowej jest wzrost dynamiki sprzedaży kredytów i depozytów zapewniający Bankowi utrzymanie się w pierwszej dziesiątce Banków Spółdzielczych w Polsce przy realizowaniu wymaganej efektywności oraz określonych wskaźników płynnościowych.

Działalność Banku w kontaktach z klientami cechuje i będzie nadal cechować rzetelność, staranność, uczciwość oraz najlepsza wiedza. Bank nadal będzie współpracował z lokalną przedsiębiorczością, izbami rolnymi, jednostkami samorządu terytorialnego w celu wspierania rynku lokalnego jak i wspólnych działań społeczno-kulturalnych na terenie działania.

Bank nadal będzie kierował ofertę dla sektora osób prywatnych, sektora Agro- rolników oraz do Małych i średnich przedsiębiorców.

Najważniejszymi celami polityki handlowej Banku w 2012 roku jest:

- 1) utrzymanie dotychczasowych klientów poprzez zapewnienie wyższej jakościowo obsługi,
- 2) pozyskiwanie nowych klientów poprzez aktywne wychodzenie i poszukiwanie Klienta poza oddziałem Banku,
- 3) dokładne rozpoznawanie oraz zaspokajanie potrzeb klientów na najwyższym poziomie,
- 4) utrzymanie pozycji rynkowej na dotychczasowym terenie działania,
- 5) rozwój oferty bankowej dopasowanej do potrzeb klientów,
- 6) zapewnienie stałego przyrostu stabilnej bazy depozytowej, zapewniającej ciągły rozwój akcji kredytowej,

---

¹ Porównujemy się wg 6 kryteriów: dynamik sumy bilansowej i obrotów (suma kredytów i depozytów), poziomów ROA, C/I, współczynnika wypłacalności i udziału kredytów zagrożonych w sumie kredytów.

- 7) rozwój doradztwa bankowego dla klientów z sektora detalicznego, korporacyjnego i rolniczego,
- 8) zwiększenie sprzedaży ubezpieczeń oraz produktów i usług pozabankowych (fundusze inwestycyjne, leasing, factoring),
- 9) zwiększenie poziomu uproduktowania klientów.

W 2012 roku sprzedaż w Banku będzie odbywała się z wykorzystaniem różnych kanałów dystrybucji. Planuje się również zwiększenie sieci sprzedaży poprzez otwarcie Filii w Chojnie oraz poprzez placówki partnerskie (Franczyza).

Plan ekonomiczno – finansowy na 2012 rok zakłada realizację strategii na lata 2012-2015. W związku z tym, planuje się osiągnięcie:

- zysku netto w wysokości 6 964,91 tys. zł, co daje dynamikę w porównaniu do końca 2011 roku na poziomie ok. 111%,
- sumy bilansowej w wysokości 787 675,57 tys. zł., co daje dynamikę w porównaniu do końca 2011 roku na poziomie ok. 118%,
- funduszy własnych w wysokości 60 553,29 tys. zł, co daje dynamikę w porównaniu do końca 2011 roku na poziomie ok. 103%,

dbając jednocześnie o bezpieczeństwo środków zgromadzonych w Banku poprzez realizację wskaźników gwarantujących stabilność i zapewniających ciągły rozwój i bezpieczeństwo Banku, co wynika z realizowanej przez Bank Strategii. W związku z tym planuje się m.in.:

- utrzymanie wskaźnika pokrycia kredytów depozytami na poziomie co najmniej 112%,
- kontynuację działań umożliwiających realizację minimalnych poziomów nadzorczych miar płynności, zakładając korzystanie ze wsparcia Banku Zrzeszającego w postaci limitu operacyjnego, kredytu w rachunku bieżącym, czy lokat płynnościowych,
- poprawę jakości portfela kredytowego poprzez osiągnięcie wskaźnika jakości kredytów na poziomie 5,47% (spadek w porównaniu do końca 2011 roku o 0,88 p.p.),
- zwiększenie funduszy własnych Banku z podziału nadwyżki bilansowej za 2011 rok o minimum 80% zysku netto.

12. Zakończenie

Zgodnie z wymogami ustawy o Rachunkowości bilans i rachunek wyników za okres roku sprawozdawczego został zweryfikowany przez wybrany przez Radę Nadzorczą Gośpodarczego Banku Spółdzielczego w Barlinku Związek Rewizyjny Banków Spółdzielczych w Poznaniu posiadający uprawnienia do badania sprawozdań finansowych.

Rok sprawozdawczy zamknął się sumą bilansową aktywów i pasywów w kwocie 668 189,85 tys. zł oraz rachunkiem wyników zamykającym się zyskiem brutto w wysokości 7 777,24 tys. zł, a zyskiem netto w wysokości 6 271,35 tys. zł pozostałym po zapłaceniu podatku dochodowego.

Rok 2011 przyniósł dalszy rozwój Banku, co było efektem inwestycji zarówno w szkolenie ludzi, jak i budowlanych, modernizacyjnych, w wyposażenie. Zarząd uwzględniając oczekiwania i możliwości wypłaty dywidendy za 2011 rok proponuje, aby dywidenda dla Członków z podziału nadwyżki wyniosła 7% w stosunku rocznym.

Koordynowała sporządzenie:

Agnieszka Łukaszek

Inspektor Sekcji Controllingu

INSPEKTOR

mgr Agnieszka Łukaszek

.....
podpis

ZARZĄD BANKU:

1. *Zbigniew Wielgosz* Prezes Zarządu
2. *Wiktor Lachowicz* Wiceprezes Zarządu
3. *Bożena Głogowska* Wiceprezes Zarządu
4. *Grażyna Lenzion* Wiceprezes Zarządu

PREZES ZARZĄDU

mgr inż. *Zbigniew Wielgosz*
.....

WICEPREZES ZARZĄDU

inż. *Wiktor Lachowicz*

WICEPREZES ZARZĄDU

.....
mgr *Bożena Głogowska*

WICEPREZES ZARZĄDU

.....
Grażyna Lenzion

GOSPODARCZY BANK SPÓŁDZIELCZY
w Barlinku
ul. Strzelecka 2, 74-320 Barlinek
KRS: 0000080865, NIP: 597-000-01-09
REGON: 000507868, Tel.: 095 7460 400

.....
(pieczęć firmowa)

Barlinek, dnia

17.02.2012r.

.....
(miejsce i data sporządzenia)

